Ժ. ՏԱՐԻ 2753 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 1 ԱՀԵԿԱՆ 4385 8 ԱՊՐԻԼ 1893 3 ՇԵՎՎԱԼ 1340 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌وولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	արծաթ	150
» Վեցամսեայ	»	75
» Եռամսեայ	»	40
Օտար երկիրներ Տարեկան	Ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ		28
Ընտիր թուղթի վրայ [illegible] Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատար [illegible] միօրինակ	Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 8/20 ԱՊՐԻԼ 1893

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

«ՎԻՃԱԿ ԱՐԿԻՆ Ի ՎԵՐԱՅ ՊԱՏՄՈՒՃԱՆԻ ԻՄՈՅ»

Առջի օրը պատմեցինք, նորագոյն օրինակ մը յիշելով, թէ քահանայ մը վախճանելէն ետեւ իր ծուխեր ինչ համեմատութեամբ կը բաժնուին թաղին միւս քահանայից մէջ։

Յիշեցուցինք թէ այս համեմատութիւն՝ հաւասարութիւնն է։

Եւ ցոյց տուինք թէ այս հաւասարութիւն ամենամեծ անհաւասարութիւններէն մին է։

Խնդրոյն մէկ ուրիշ կողմը նկատենք այսօր։

Վախճանելոյն ծուխերուն վրայ «վիճակ կը ձգուի», և իւրաքանչիւր անձ կամ ընտանիք ո՛ր քահանային վիճակէ՝ անոր ծուխը կ՚ըլլայ։

Իրաւ է որ՝ քաղաքավարական ձեւերը քիչ շատ յարգելով՝ նոր քահանայն կուգայ նոր ծուխին աւետել իր տանուէրէցի կամ խոստովանահօր փոփոխութիւնն, և անոր հաւանութիւնը կը խնդրէ։

Եթէ չի յօժարիր, աշխարհականին կը մնայ ո՛ և իցէ պատրուակ մը հնարել և խուսափիլ նոր քահանային հայրական խնամքներէն։

Թէեւ գործնականի մէջ ամեն բան կը կարգադրուի, բայց խնդրոյն սկզբունքն իսկ վիճելի է։

Այս սկզբունք կը տրամադրէ թէ

(Ա.) Կոյր բախտը պէտք է որոշէ թէ ո՛վ պիտի ըլլայ ընտանիքի մը տանուէրէցն ու խոստովանահայրը։

(Բ.) Ընտանիք մը ազատ պէտք չէ ըլլայ իր տանուէրէցը կամ խոստովանահայրը փոխելու։

Կարծենք թէ այս միջնադարեան սկզբունքին նոյն իսկ ձեւապէս պահպանումն ամենեւին չի նպաստեր հոգիներու շինութեան, խոստովանանքի անկեղծութեան, տանուէրէցի և իր ծուխին միջեւ հայրական և մտերմական յարաբերութեանց հաստատման, կամ պահպանման։

Հին աւատապետներն երբ ագարակ մը կը ծախէին, մէջի աշխատաւորները կամ մշակներն ալ մէկ տեղ կը ծախէին։

Քրիստոսի բանաւոր հօտն այս մուժիկներէն, այս ճորտերէն քիչ մը տարբեր բան մ՚է կարծեմ։

Հիմակուան տանուէրէցներու մեծագոյն մասը Զատկին և Ծնունդին տուն օրհնելէ և պատարագամատոյց եղած տեղն ժամուց սպասելէ զատ ուրիշ յարաբերութիւն չունին իրենց ծուխերուն հետ։

Բայց եթէ տանուէրէցի պաշտօնն իր հոգեւոր, բարոյական, ընտանեկան և ընկերական բովանդակ նշանակութեամբ ըմբռնուի, հարկ անհրաժեշտ է որ տանուէրէցին և իր ծուխին միջեւ սերտ մտերմութիւն, փոխադարձ վստահութիւն կենան։

Ուրիշ կերպիւ չի կրնար ըլլալ այս բայց եթէ յարգելով լիակատար ազատութիւնն ծուխին՝ իր տանուէրէցն ընտրելու, կամ փոխելու, երբ կը զգայ թէ՝ իր իմացական և հոգեկան վիճակին մէջ՝ այլ եւս չի կրնար իր սիրտն ու միտքն անոր բանալ։

Ուսեալ զարգացեալ ընտանիքի մը մէջ տգէտ կամ ռամիկ տանուէրէց մը հոգեւոր և բարոյական ի՞նչ իշխանութիւն կամ ազդեցութիւն կրնայ ունենալ։

Իրենց հօր ժամանակ, այս տանուէրէց բան մ՚էր։ Հիմակ, իրենց համար, ժամանակագրական սխալ մ՚է այլ եւս։

Եւ կը կրկնենք թէ այսպիսի ժամանակագրական սխալներու կուրօրէն պահպանումն՝ յանուն ո՛ և իցէ աւանդութեան կամ սովորութեան՝ ամենեւին չի նպաստեր հոգիներու շինութեան, ընտանեկան կենաց բարւոքման, ներքին կնճիռներու բարձման, ընկերային յարաբերութեանց ազնուացման, նոր սերնդեան բարոյական կրթութեան, յորում տանուէրէցն ալ համեստ բայց որոշ և իրեն սեփական դեր մ՚ունի կատարելու։ (*)

(*).— Վախճանեալ քահանային ծուխերը թաղին նորընծայներուն թողլու սկզբունքը զոր կը ջատագովէինք յօդուածնիս՝ հակառակ ալ ուրիշ նորընծայից, ամենեւին չի հակառակիր տանուէրէց ընտրելու լիակատար ազատութեան։ Ամեն ոք ազատ է նորընծայն չընդունելու և ուրիշ քահանայ ընտրելու, բաւական է որ ընտրուած քահանայն և նորընծայն իրենց մէջ համաձայնին հաճութեամբ իրենց ծուխին։ Եւ երբ նորընծայն ուսեալ և շնորհքով մարդ մ՚է և ոչ թէ հասարակ «էսնաֆի դասալիք», ապահով պէտք է ըլլանք թէ ծուխերուն մեծագոյն մասն ինքնայօժար պիտի ընտրեն զինք։

ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑ ԲԵՐԱՅԻ

Կ՚երեւի թէ Բերայի Արուեստանոցին վրայ գրուածներն ապարդիւն չեն մնացած բոլորովին։ Հիմակ աւելի գործնական բան մը կ՚ուզուի ընել այս հաստատութեան։ Խնդրոյն քննութեան նուիրեալ կարգ մը յօդուածներու մէջ այն գաղափարը պաշտպանած էինք թէ Բերայի Արուեստանոցը բարձր դասու յատուկ նուրբ ասեղնակարներով պարապելու չէ միայն, այլ պարզ կարի և ձեւի ալ վարժեցնելու է իր աշակերտուհիներ, որոց մեծագոյն մասն համեստ ընտանիքներու մէջ ապրելու կոչուած են և կամ համեստ գործեր պատրաստելու, քիչերու վերապահուած ըլլալով սուղ բաներու յանձնարարութիւն ընդունիլ։

Մեզ կը հաղորդուի թէ Տիկին Միրասեանեան, արուեստական ճիւղին ճարտար տնօրէնուհին, աւելի հետամուտ էր նուրբ ասեղնակարի, սուղ յանձնարարութիւններու։ Հակառակ յանձնարարութեանց սղութեան, — և այն սղութեան պատճառաւ իսկ, — Արուեստանոցը բաց մ՚ունէր, և բեռ կ՚ըլլար միւս վարժարանաց ելմտացոյցին վրայ։ 50—60 աշակերտուհիներ ու գործաւորուհիներ ձրիապէս աշխատին ձրի շէնքի մը մէջ և Բերայի պէս տեղ մը, և դարձեալ՝ շահ չընելէն զատ՝ բաց ունենայ արհեստական հաստատութիւն մը, ասիկա աչքի զարնելու չափ մեծ անպատեհութիւն մ՚էր։ Խնամակալութիւնը կ՚առաջարկէ տնօրէնուհւոյն՝ կա՛մ այս դրութիւնը փոխել, և կամ շահն ու վնասն իր վրայ առնելով՝ բանեցնել Արուեստանոցը, վայելելով ձրի շէնք մը և ձրի գործակցութիւն աշակերտուհեաց, պայմանաւ որ այս վերջնոց արհեստ սովրեցնէ, և բեռ չըլլալով թաղին վրայ՝ յանձնարարութիւններէն ինչ որ շահի իրեն ըլլայ։ Տիկին Միրասեանեան այս առաջարկութեանց ո՛չ մին ընդունեցեր է, և հրաժարական մատուցեր է, զոր Խնամակալութիւնն ընդունեցեր է ի վերջոյ։

Խնամակալութիւնն արուեստական ճիւղին տնօրէնութիւնն յանձներ է չորս արուեստագէտ օրիորդներէ բաղկացեալ մասնախմբի մը, որոց մին իբրեւ պաշտօնեայ մնացած էր, և Տիկին Միրասեանեանէ յառաջ կը պաշտօնավարէր արդէն, և միւս երեքն Արուեստանոցին մէջ յառաջ եկած են։ Այս չորս օրիորդաց մին ձեւի, երկրորդն ասեղնակարի, երրորդը ճերմակեղէնի և չորրորդն հաշուակալութեան ճիւղին վարիչ և պատասխանատու են։ Արդէն թոշակաւ էին Արուեստանոցին մէջ, և այս առթիւ յաւելում մ՚եղած է, հրաժարեալ տնօրէնուհւոյն 1,500 ղրուշի ամսաթոշակը մասամբ բաշխուելով ի քաջալերութիւն Արուեստանոցի հասուցած գործաւորուհիներուն։ Մեզ կը հաղորդուի թէ՝ այս նոր կարգադրութեամբ՝ աւելի կարեւորութիւն պիտի տրուի պարզ և աժան գործուածներու և համեստ յանձնարարութիւնք չպիտի մերժուին, թէեւ ասեղնակարի ամենէն նուրբ ձեւերն ալ պիտի մշակուին։ Արդէն գոհութեամբ կը լսուի թէ բարձրագոյն կարգի երեք մեծ հարսնիքներու ամեն ասեղնագործութիւններն այս հաստատութեան յանձնել որոշուած է։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՔ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԹԱԳԱՒՈՐ

Ամեն ոք գովեստիւ կը խօսի պատանի թագաւորին վրայ, որ ազդու տնօրէնութեամբ մը վերջ դրաւ անել կացութեան մը։ Ի նպաստ Աղեքսանդր Ա. Թագաւորին պէտք է յիշենք որ Սերպիոյ մասին ուրիշ ամեն նկատմամբք տարբեր կարծիք յայտնող լրագիրք համամիտ են իր ընթացքը պարկեշտ գտնելու։ Վիեննայի և Փեթերպուրկի գլխաւոր լրագիրք համակրանօք կը խօսին իր վրայ։ Իրաւ, պատանի թագաւորին տնօրէնութիւնն աւելի Արմատականաց նպաստաւոր էր քան իրենց հակառակորդաց որք օրուան Նախարարութիւնը կը ներկայացնէին։ Բայց անժխտելի է թէ սերպ ընտրողաց մեծամասնութիւնն արմատական կուսակցութեան կը պատկանի։ Մինչեւ մէկ ամիս իր հայր և մայր իր քով պիտի գան, բայց ուխտեալ են քաղաքական գործերու չմիջամտել։

ՖՐԱՆՍԱ.—Պատերազմական Նախարարն արտօնեց Լաւալօա զօրավարը վստահամբաւութեան դատ բանալու այն լրագրաց դէմ որք հրատարակեր էին Պ. Թիւրբէնի խօսքը թէ ինք (զօրավարն) իր աղջկան հետ ամուսնանալ առաջարկեր է Պ. Թիւրբէնի, իբրեւ պայման իր գիւտին համար լիուլի փոխարինութիւն ընելու կառավարութեան կողմէ։ Այս Թիւրբէնի գործը կը խոստանայ մի քանի շաբաթ զբաղեցնել ֆրանսական լրագրութիւնն։ Ի՞նչ ընել։ Երբ ա՛լ Բանամա չկայ, Թիւրբէնեան Turpitudeով շատանալու է։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Վաղը, ուրբաթ, Անգլիոյ համար շատ կարեւոր օր մը պիտի ըլլայ։ Իռլանտական ծրագրին Բ. ընթերցման վրայ քուէարկութիւնը տեղի պիտի ունենայ, որով պիտի որոշուին (Ա.) Իռլանտայի ճակատագիրն և (Բ.) Պ. Կլատսթոնի և իր չորրորդ Նախարարութեան ճակատագիրը։ Կը յուսանք շաբաթ առտու [illegible] մէջ վերջին ժամուն ծանուցանել քուէարկութեան արդիւնքը։

—Կալեսի երկրին մէջ Կրէգ-[illegible] երկաթուղւոյ ընկերութեան հանքին հրկիզումէն 61 մարդիկ կորած են ընդ ամենայն։ Այս խեղճերու այրիներուն և որբերուն ի նպաստ հանգանակութիւն մը բացուեցաւ Լոնտոնի մէջ, Լորտ-քաղաքապետի տնօրէնութեան ներքեւ։

—Արժանթինի կառավարութիւնը չյօժարեցաւ անգլ. կառավարութեան յանձնել Պ. Ճէպէզ Սպէնսըր Պալֆուր, Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովոյ նախկին անդամ, որ մեղսակից է Լիպէրադոր անուն անգլ. կալուածային ընկերութեան խարդախ սնանկութեան։ Այս կարգի յանցաւորներ յանձնելու համար տակաւին Անգլիոյ եւ Արժանթինի միջեւ դաշնագիր չկայ։ Արժանթինի կառավարութիւն հարցուց անգլ. դեսպանին թէ իր կառավարութիւնը կը խոստանա՞յ նմանօրինակ պարագայի մէջ նոյն ծառայութիւնը մատուցանել Արժանթինի։ Դեսպանը չկրցաւ որոշ խոստում մը տալ։ Այս վիճաբանութեան պահուն Ճ. Պալֆուր — (չշփոթել Լորտ Սալզպըրիի [illegible] քեռորդւոյն հետ, պետ պահպանողական Երեսփոխանութեան) — Պուէնոս-Այրէսէ փախեր է Չիլի։

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆՔ, Անգլիոյ մէջ, (հետեւողք Պ. Լապուշէրի, ընդ որս նաեւ Սըր Չարլզ Տիլք,) անհամբեր են վերջացնելու իռլանտական խնդիրը, բոլորովին սրտիւ զբաղելու համար այն ժողովրդային բարենորոգութեամբք, որով պիտի պսակուին իրենց ակնկալութիւնք, և ընտրող ստուար դասերն ևս աւելի մեծ վստահութիւն ունենալով իրենց վրայ, պիտի վերընտրեն զիրենք առաջիկայ տարւոյ ընդհանուր ընտրութեանց մէջ։ Այս մտածմամբ ահա Արմատականք ժողով ըրին շաբաթ մը յառաջ, և որոշեցին խօսք չառնուլ իռլանտական ծրագրին Բ. ընթերցման պահուն, և իրենց ազդեցութիւնը գործածել որ առաջ փակուի սոյն վիճաբանութիւն։ Բայց Միութենականք և Պահպանողականք խօսելու եռանդէն բռնուած են, և իրաւամբ կը պնդեն թէ 1832էն ի վեր, երբ ընտրական մեծ բարենորոգումն ընդունուեցաւ, Անգլիոյ մէջ այսչափ ծանրակշիռ փոփոխում մը չէ առաջարկուած Խորհրդարանին որչափ կ՚առաջարկուի իռլանտական ծրագրով։ Հետեւապէս, անոնք բողոքեցին վիճաբանութիւնը խեղդելու խորհրդին դէմ, և Պ. Կլատսթոն ընդդիմախօսներուն իրաւունքը ճանչելով, հաւանեցաւ որ վիճաբանութիւնը փակուի և Բ. ընթերցման քուէարկութիւնը տեղի ունենայ միայն վաղը, ուրբաթ։

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԱԼՔ. — Շաբթուս մէջ Վճռաբեկ Ատեանը պիտի հաստատէ կամ ջնջէ Վերաքննիչ Ատենի ա՛յն վճիռն որով՝ իբրեւ խաբեբայ և անհաւատարիմ՝ Պ. Շ. տը Լէսէբս հնգամեայ բանտարկութեան դատապարտուած էր և իր ընկերք Պ. Պ. Քօթիւ, Ֆոնդան և Էյֆէլ երկամեայ բանտարկութեան։ Փաստաբանք ամեն զօրութիւն պիտի թափեն այս վճիռը ջնջել տալու, հիմնուելով այն օրինական առարկութեան վրայ թէ ժամանցումով այլ եւս անքննելի էին այն արարք որոց համար դատապարտեցան այս մարդիկ։ Եթէ այս փաստ զօրէ, Պ. Շ. տը Լէսէբս միայն դատապարտեալ կը մնայ մէկ տարւոյ բանտարկութեան պատիժը կրելու իբրեւ կաշառատու։ Քօթիւ, Ֆոնդան և Էյֆէլ կաշառքի դատին մասնակից չեն եղած, կամ արձակուած են այն դատէն։

ՖԻՆԼԱՆՏԱՆ ռուսացնելու գործը նոր կորովով յառաջ կը տարուի, առանց ի նկատ առնլու Ֆիններուն դիւրազգածութիւնները։ Երգեր որք երբեմն երգուած էին ի ներկայութեան ամենաբարձր անձնաւորութեանց՝ արգիլեալ են այսուհետեւ, թատերական գրաքննութիւնը խստացուած է հանրային տեսակէտով, և ա՛լ ներկայացում չպիտի տրուի ի նպաստ Ֆինն բանաստեղծ Ռուենէպերկի։ Այս խիստ միջոցներ իսկ անբաւական կը գտնուին գոհացնելու ծայրայեղ ռուսասէրներն, որք Մոսքովսքիէ Վէտոմոսթիի հետ կը պահանջեն Ֆինլանտիոյ կուսակալ Հէյտէն կոմսի փոփոխումն իր ներողամտութեան պատճառաւ, իբրեւ նախաշաւիղ մը Ֆինլանտիոյ ամեն ինքնուրոյն վարչային ձեւերը փոխելու և բոլորովին Ռուսիոյ հետ ձուլելու։ Թէեւ Ֆինլանտիոյ վարչութիւնը վերակազմելու և կառավարական, օրէնսդրական և կրօնական գործոց մէջ Ռուսիոյ հետ միացնելու խորհուրդը կայ ընդհանուր կերպիւ, բայց վերջնական ծրագիրք դեռ չեն պատրաստուած, և Ռուսիոյ մէջ շուտ չեն պատրաստուիր։ Ֆինները, որք անցեալ տարի դրամապէս օգնեցին սովահար Ռուսերուն, այս տարի իրենց սովեալներուն համար ռուսական օգնութիւն չուզելով ընդունիլ, աւելի բարկացուցած են ռուս լրագիրները։

ՋՐԱՆՑՔՆԵՐՆ Հրապարակի վրայ. —Փարիզէ գրուած նամակ մը կ՚ըսէ. Սուէզի ջրանցքին բաժնեթուղթն այժմ 2 հազար 615 ֆանք կ՚արժէ (500 ֆր. հանուած ըլլալով)։ Նաւերու անցուդարձին նուազման եւ հետեւապէս հասութից նուազման շրջանը Սուէզի Ընկերութիւնը կ՚անցնէ ոչ շատ գէշ վիճակի մէջ։ Ցունուարի սկիզբէն ի վեր, ջրանցքին այս տարւոյ հասոյթք անցեալ տարւոյ նոյն շրջանի հասոյթներէն իբր երեք միլիոն ֆր. սակաւ են։ Եթէ ի մօտոյ չաւելնան հասոյթք, այսինքն՝ եթէ վաճառաբարձ նաւերու անցուդարձը չաւելնայ, հաւանական է որ տարեկան շահաբաժինն առ մէն մի բաժնեթուղթ 90 ֆր.ի իջնայ նորէն։ Բայց անկէ վար չիջներ. զի առեւտրական արդի տագնապն ալ յաւիտենականապէս չի կրնար տեւել։

—Բանամայի բաժնեթուղթը (նմանապէս 500 ֆր.ի հանուած) 17½ ֆր. կ՚ընէ այսօր։ Եւ հարցնողներ կան թէ այս գնով իսկ՝ ո՞վ կը գնէ զայն։ Իրաւ, Քոլոմպեան կառավարութիւնն հաւանեցաւ 20 ամիս եւս երկարելու արտօնութեան պայմանաժամը։ Բայց ինչուան 20 ամիս ո՞ւր պիտի գտնուի պէտք եղած ահագին դրամագլուխն՝ այս անպատեհութեան գործն ի գլուխ հանելու համար։

—Կորնթոսի ջրանցքին թուղթերն անշարժ կը մնան ուր որ են, թէեւ ջրանցքին պաշտօնական բացումն ի մօտոյ տեղի պիտի ունենայ։

Ի ԶԱՆԹԷ, վերջին երկրաշարժէն ո՛չ մէկ տուն կանգուն մնաց։ Մեռեալք՝ այս անգամ՝ 50 հոգի են և 100 հոգիք վիրաւորեալ։

ՊԵԼՃԻՔԱՅ մէջ սահմանադրական վերաքննութեան խնդիրը վերջնապէս որոշուեցաւ։ Շաբթուս մէջ, Սահմանադիր Ժողովը 14ի դէմ 119 քուէով ընդունեց այս առաջարկութիւն.

Ա. Ամեն տղու և չափահաս Պելճ ընտրող է երեսփոխանութեան։

Բ. Ընտանեաց հայրեր, աւելի քան 35 տարեկան մարդիկ, առնուազն 5 ֆր.ի ուղղակի տուրք վճարող ամեն ոք, առնուազն 2,000 ֆր.ի արժէքով կալուած ունեցողներ, կամ նոյն քանակութեամբ դրամ խնայողական արկղ մէջ ունեցողներ, և բարձրագոյն ու միջնակարգ կրթութեան վկայագրեր ունեցողներ իրաւունք ունին երկու քուէ տալու։

Գ. Այս հանգամանքներէ քանի մը հատը միանգամայն ունեցողներ երեք քուէէ աւելի չպիտի կրնան տալ։

ՍԱՆ-ՏՈՄԻՆԻԿՈՅԻ Հանրապետութեան հետ Ֆրանսա իր դեսպանական յարաբերութիւնները խզեց, Ֆրանսացւոյ մը իրաւունքին բռնաբարման պատճառաւ։

Պ. ՌՈՒՍԹԻԶ Զուիցերիա կ՚երթայ։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ և Աւկուսթա կայսրուհին երեքշաբթի Հռոմ գնացին ի շնորհաւորութիւն Թագաւորին և Թագուհւոյն։ Ռէնիէ արքեդուքսն եւս հոն գնաց ի դիմաց Աւստրիոյ կայսեր։

ՄԱՐՈՔԻ փոխապետը ծանրապէս հիւանդ է եղեր։

ՓԱՐԻԶԻ Քաղաքային Խորհրդոյն կազմութիւնն զգալապէս չփոխուեցաւ այս կիւրակի աւուր ընտրութեամբք։ Արմատականք նորէն մեծամասնութիւն են։

* * *

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (121)

Է. ՌԻՇՊՈՒՐԿ ԵՒ Է. ԼԻՑԷՆ

ԲԱՐԻԶԻ ԴԻՒՑԱԶՆՈՒՀԻՔ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ
ՀՐԵՇՏԱԿ ԵՒ ՍԱՏԱՆԱՅ

Էնրէռիա, միշտ ժպտուն, խնամով ծածկելով իր սիրտն այրող տխրութիւնը, Բիէռ Թեռասէնը տեղաւորեց յատկապէս պատրաստած սենեկին մէջ։ Քառակուսի փոքր խուց մըն էր, ձեղնայարկ մը, լոյսն ընդունելով պարտէզին վրայ նայող պատուհանէ մը, զոր, զգուշութեան համար, երկաթէ ձողերով ամրացուցած էր։ Դուռը, հաստակուռ և ամրապէս հաստատուած ծխնիներու վրայ, դուրսէն կը գոցուէր։ Այս սենեակ, մաքուր և բաւական ալ գեղեցիկ, շատ կը նմանէր բանտի մը։

Խոստացուած պարգեւն առնելէ ետք, Բիէ-տը-Ֆէռ և Քարլօս մեկնեցան։ Հրաման ընդունած էին պատրաստ գտնուիլ՝ վազելու համար Էնրէռիային առաջին կոչումին։

Լա Բռաթիէք Ժիւլիին յանձնուեցաւ, զայն աչքէ չհեռացնելու յատուկ յանձնարարութեամբ։ Սենեկապանուհին անոր ձայնը տուաւ իր խուցին մէջ։

Այս միջոցին, Էնրէռիա գացած էր Պարթոլոմէօին քով, որ գաղտաբար կը խորհրդակցէր Ճէք ու Ռալֆ [illegible] հետ։

Փերեզակին բնակած խրճիթին և Էնրէռիային տան միջեւ հազիւ երկու մեթր հեռաւորութիւն կար։ Փողոցին կողմէն գոցուած էր պատով մը և միւս ծայրէն, պարտէզին կողմը, ամուր ձողափակով մը։ Էնրէռիային տան մէկ մասը այս գետնին վրայ կը նայէր, և երկու բնակարաններուն միջեւ աւելի կանոնաւոր հաղորդակցութիւն մը հաստատելու համար, Պարթոլոմէօ միտք ըրած էր բացուածք մը շինել փերեզակին պատին մէջ։ Այս կերպով, նեղ միջոցէն անցնելէ ետք կարելի էր երկու տուները մտնել դիւրաւ, առանց դուրսէն տեսնուելու վախի։

Ատկէց էր նաեւ որ հնավաճառը կամ իր կինը, օրը երկու անգամ, առտու իրիկուն, որոշեալ ժամերուն, ձողափակին վրայէն կը նետէին Էնրէռիային երկու շուներուն ուտելիքը։

Ինչպէս արդէն ըսինք, այս կենդանիներ, յոյժ վայրագ և յոյժ վտանգաւոր, իրենց որջն ունէին պարտէզին խորը. մէկ մեծղի խորութեամբ փոս մըն էր, տախտակէ փակոցով մը շրջապատուած, ուր կ՚իջնուէր քարէ սանդուխով մը. բայց ոչ հնավաճառը ոչ իր կինը չէին համարձակեր իջնել հոն։ Թէեւ Ճէք և Ռալֆ վարժուած ըլլային անոնց, մեծ զգուշութիւններով կը մօտենային անասուններուն և մ՚միայն երբ, գամփռներուն անօթութիւնն յագեցած ըլլալով՝ շատ վախ չէին ունենար անոնց ժանիքներուն խածատումին ենթարկուելէ։

Հնավաճառը շատ հանճարեղ մեքենականութիւն մը յղացած էր որով, առանց պարտէզ մտնել ստիպուելու, արոյրէ թելով մը, կը բանային փոսը ծածկող դուռը։ Գամփռերն անմիջապէս կը ցատքէին իրենց ծակէն դուրս և հում միսերուն վրայ կը յարձակէին սովալլուկ։ Սոսկալի անասունները գիշերը միայն քիչ մը ազատութիւն կը վայելէին. իրենց պահապանի հանգամանքովը, այն ատեն չէին կրնար պարտէզին մէջ պտըտիլ։ Առտուն փոսը կ՚իջեցունէին զանոնք, ուր փակուած կը մնային մինչեւ իրիկուն։

—Սոսկալի անասուններ ունիք որք հետզհետէ աւելի կը կատղին, վասնզի շարունակ փակուած կը մնան, ըսած էր օր մը Պարթոլոմէօ Էնրէռիային. ձեռքէ հանելու էք զանոնք։

—Ի՞նչպէս։

—Մէկուն տալով։

—Ա՞չք ունիք անոնց։

—Ամենեւին, կատեմ շուները, և արդէն, ի՞նչ պիտի ընէի։

—Սիրելիս, յարեց Էնրէռիա, ուրիշին չպիտի տամ իմ շուներս, վասնզի գրեթէ ապահով եմ որ պիտի պատռեն իրենց նոր տէրը։

—Ուրիշ միջոց մըն ալ կայ անոնցմէ ազատելու։

—Ո՞րը։

—Սպաննել տուէք։

—Հաւանօրէն օր մը այդ որոշումը տամ, բայց այն ատեն երբ այս տունէն ելնեմ։ Հոս շատ առանձին եմ. շուներս գիշերը կը պահպանեն զիս և կը հեռացունեն գողերը։

Այն թուղթը զոր տեսանք տոքթոր Քոէնտողյի ձեռքը և որուն համար հիւանդանոցին քարտուղարը յայտարարեց թէ խաբեբայի մը գործն է, պատրաստուած էր Պարթոլոմէօի կողմէ թուղթի մը վրայ զոր գնած էր գրասենեկի սպասաւորէ մը։ Ետքէն՝ այս վերջնոյն անհաւատարմութիւնն երեւան ելաւ և անմիջապէս վռնտուեցաւ հիւանդանոցէն։

Արդ, յաջորդ օրն այն օրուան յորում Բիէ-տը-Ֆէռ և Քարլօս իրեն բերած էին Լա Բռաթիէքը, Էնրէռիա, այդ կեղծ թուղթն ի ձեռին, տոքթոր Քոէնտողյին ներկայացաւ։ Այս անգամ, աւելի վստահութիւն ներշնչելու համար տոքթորին, հետն առած էր Լէթիշին՝ քահանայի զգեստով։

Բժիշկը, կարծելով թէ իր գործը եկեղեցականի մը և Քոսալ պառօնուհիին հետ է, զոր անգամ մը տեսած էր արդէն, բնաւ դժուարութիւն չցուցուց իր հիւանդն անոնց յանձնելու համար։

—Ձեր աղջիկը, օրիորդ Ներա տը Վարանտէզ, ձեզ կը սպասէ. եկէք, Ներային քովը պիտի տանիմ ձեզի, ըսաւ կեղծ կրօնաւորը մարքիզին։

—Ներա, Ներա, կրկնեց խենդը։

Եւ թողուց որ տանին զինքը՝ մանկային ուրախութիւն մը յայտնելով։

Վախնալով խենդէն ճանչցուելէ, որ քանի մը օր առաջ այնքան մեծ վախ պատճառած էր իրեն, Էնրէռիա հիւանդանոցէն մինչեւ Պաթինեօլ երեսը թանձր քողով մը ծածկած պահեց։ Բայց երբ տուն հասաւ, աւելի զօրաւոր զգաց ինքզինքը և ա՛լ չը վախցաւ երեսը ցուցունելէ։

Մարքիզն անոր երեսը նայեցաւ, յօնքերը պռստեց և կեղծ կրօնաւորին դառնալով.

—Ո՞ւր է Ներան, հարցուց։

—Հիմա պիտի տեսնէք, պատասխանեց Պարթոլոմէօ։

—Պէտք չէ որ անօգուտ խոստում մը ըլլայ այդ, ըսաւ Էնրէռիա իր մեղսակցին։ Ամեն միջոցներն ալ աղէկ ձեռք առա՞ծ էք։

—Այո։

—Ուստի անմիջապէս Ջիթելլային գործը կարգադրէ։ Իսկ ես ընտանեկան մանր մունր կարգադրութիւններ ունիմ ընելիք։

Պարթոլոմէօ ելաւ գնաց։

—Վերջապէ՛ս, գոչեց Էնրէռիա ծերունիին վրայ նետելով մթին ակնարկ մը, երկուքն ալ իմ զօրութեանս տակն են, այս երկու մարդերն որք իմ մայրս չարչրկեցին նահատակեցին և զիս ալ անպատիւ աղջիկ մը ըրին։

Անգութ ժպիտ մը կծկեց իր շրթները։

—Ա՛հ, յարեց խուլ ձայնով, երբեք չպիտի կրնամ պէտք եղածին չափ տառապեցնել զանոնք։ Բաւական մեծ տանջանք մը, չարչարանք մը չեմ գտներ անոնց համար։ Իմ կատաղութիւնս և ատելութիւնս բաւական սոսկալի չեն անոնց քաւել տալու համար չարիքը զոր գործած են... կուզէի կրակն ըլլալ որ կ՚այրէ, կայծակը որ կը շանթահարէ, սուր պողպատն որ կը պատռէ, ժայռը որ կը խորտակէ։ Հոգ չէ, կուզեմ որ տեսնեն զիրար ու ճանչնան...։ Եթէ ուզեն անձնասպան ըլլալ, դանակներ պիտի նետեմ իրենց։ Անոնցմէ մին իմ հայրս է... բայց կուզեմ անողորմ ըլլալ, կուզեմ մօրս վրէժը լուծել...։

ԼԱ.
ՄԷՏԱԼԻՈՆԸ

Սրահին շուրջն ընելէ և իւրաքանչիւր առարկայի նայելէ ետք, իբր թէ ջանար ճանչնալ տեղն ուր կը գտնուէր, մարքիզը անկիւն մը նստած էր. բազուկները կախած, գլխահակ և սեւեռաքիթ, խորապէս մտածող մարդու մը կերպարանքն ունէր, որուն անհնելի դժբախտութիւն մը պատահած է յանկարծ։

Էնրէռիա իր սենեակն անցաւ արդուզարդը փոխելու համար։ Երբ լմնցաւ, հրամայեց Ժիւլիին որ երթայ առնէ Բիէռ Թեռասէնն և սրահ տանի։ Արկղիկէ մը առաւ իր մօրն ու Վարանտէզի մանրանկարները պարունակող մետալիոնը, յետոյ դարձաւ խեղճ յիմարին քովը որ նոյն դիրքին մէջն էր, միշտ անշարժ։ Ցոփուհին ստիպուեցաւ ձեռքն անոր ուսին վրայ դնել՝ որպէս զի անիկա գլուխը վեր առնէ։

—Դուք Ներան չէք, ըսաւ խենդը գլուխն երերցնելով, անդին գացէք։

—Ոչ, ես Ներան չեմ. բայց ես ալ քու աղջիկդ եմ, Վարանտէզ մարքիզ։

—Այո, Վարանտէզ մարքիզն եմ, ըսաւ խելագարը կարծես ինքնին խօսելով. կը յիշեմ, երիտասարդ էի, աղջիկ մը ունէի... Ներան... ինձ իմացուց թէ պիտի գայ. երկար ատենէ ի վեր իրեն կը սպասեմ։

—Վարանտէզ մարքիզ, յարեց Էնրէռիա, քանի որ կը յիշես քու անունդ, պէտք է որ յիշողութեանս մէջ գտնես Բիէռ Թեռասէնի անունն ալ։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երեքշաբթի առաւօտ կայս. պալատ գնաց ի շնորհաւորութիւն Պայրամի տօնին և ընդունուեցաւ առաջին սենեկապետ վսեմ. Հաճի Ալի պէյի կողմէ։

Ս. Պատրիարք Հայրը շնորհաւորելով Պայրամի տօնը, բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

Վսեմ. Հաճի Ալի պէյ՝ Ս. Պատրիարք Հօր շնորհաւորութիւններն ու բարեմաղթութիւնները մատոյց Վեհ. Սուլթանին և դարձաւ Ս. Պատրիարք Հօր հաղորդեց Ն. Կ. Վեհափառութեան բարձր գոհունակութիւնն ու կայս. բարեւները։

Ս. Պատրիարք Հայրը նոյնպէս շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ կայս. պալատան առաջին քարտուղար Վսեմ. Սիւրէյա փաշայի և արքունեաց հրամանատար Վսեմ. Օսման փաշային։

Ն. Սրբազնութիւն կայս. պալատէն ելնելով Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Ճէվատ փաշայի ապարանքը գնաց և շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ, միանգամայն Ն. Բարձրութեան շնորհեալ խիլաթիւղի ականակուռ պատուանշանին առթիւ շնորհաւորութիւններ ընելով։

Ս. Պատրիարք Հայրը նոյնպէս շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Բարձր. Շէյխ-իւլ-իսլամ էֆէնտիին, Դատական Նախարար Վսեմ. Րիզա փաշային, Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշային, Ծովային գործոց Նախարար Վսեմ. Հասան փաշային, կայս. աւագ թիկնապահ Վսեմ. Տէվրիշ փաշային, Քաղաքապետ Վսեմ. Րըտվան փաշային և Ոստիկանութեան Նախարար Վսեմ. Նազըմ պէյին։

Ս. Պատրիարք Հայրը շնորհաւորութիւններ ըրաւ նաև Վսեմ. Նազըմ պէյի շնորհեալ առաջին կարգի Օսմանիյէ պատուանշանին համար։

Քաղաքական Ժողովը վաղուան նիստին հրաւիրուած է Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը ինչ ինչ խնդրոց խորհրդակցութեան համար։

Զարամանճաքի պատուական վարչութիւնը հեռագիր մը ուղղելով ի Պատրիարքարան, խնդրած է որ իրենց նորընտիր Առաջնորդը՝ Արժ. Մամբրէ Ծ. վարդապետ Բըղեանի՝ որ տակաւին իւր վիճակը գնացած չէ, փութով զրկուի։

Ցայտնի է թէ Տ. Մամբրէ վարդապետ վերջերս Տիվրիկի վիճակին ալ առաջնորդ ընտրուած էր։

Մաղնիսիայի Թաղական խորհուրդը կը հաղորդէ թէ յառաջիկայ կիւրակէ, 11 ապրիլ, Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեան հրաւիրեալ է Պատարագ մատուցանել գիւղին Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ մէջ ի հոգեւոր մխիթարութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան։ Այս առթիւ Նորին Գերապատուութիւնը դպրութեան աստիճան պիտի տայ մէկ քանի երգեցիկ դպիրներու։

Նիկոմիդիայէն կը գրեն մեզ երեքշաբթի աւուր թուականաւ.

Երէկ Կ. Պոլսէն քաղաքս ժամանեց Արմաշու Դպրեվանուց վերատեսուչ Գեր. Օրմանեան Սրբազան, իր երկու հոգեւոր սարկաւագներով։

Այս առաւօտ, քաղաքիս կառավարիչ փաշային, զինուորական հրամանատարին և այլ պաշտօնական անձանց շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Պայրամի տօնին առթիւ։

Գեր. Օրմանեան Սրբազան առաջնորդարան այցելեց և վիճակիս առաջնորդ Գեր. Ստեփաննոս եպիսկոպոսի հետ տեսակցելէ յետոյ, այսօր, ժամ 5ին մեկնեցաւ քաղաքէս յԱրմաշ, ընկերակցութեամբ երկու սարկաւագներուն։

Տնտեսական Խորհուրդն երեքշաբթի օրն ի նիստ գումարուեցաւ ի Պատրիարքարան։

Ճարտարապետ Թոքաթլըեան Մկրտիչ էֆէնտի խնդրագրով մը Խորհրդոյն հաղորդելով Բերայի հրկիզեալ Թատրոնը ճաշարանի վերածելու խնդրոյն նկատմամբ Բերայի Թաղական խորհրդոյ մատուցած արտագրեալ բողոքագրոյն մի օրինակն, կը խնդրէր այս մասին տնօրինութիւն մը ընել։ Խորհուրդը կարծեաց փոխանակութենէ մը յետոյ նկատառութիւնն յետաձգեց իր ժամանակին։

Սամաթիոյ Թաղական խորհուրդն իւր եկեղեցապատկան կալուածոց ոմանց նորոգութեան համար երեք հարիւր ոսկիի փոխառութեան արտօնութիւն խնդրած ըլլալով, յանձնարարուեցաւ Խորհրդոյ անդամներէն Հովեան և Քէօսէեան էֆէնտիներու՝ ճարտարապետի մը հետ երթալ ի Սամաթիա և այդ կալուածոց վիճակն քննելով տեղեկագրել։

Նորվիճ Իւնիըն ապահովագրական ընկերութիւն ազգ. կալուածներն ապահովագրելու մասին վերստին խնդիր մատուցած և ընկերութեան Պոլսոյ գործակատարն անձամբ ներկայացած ըլլալով և Խորհուրդն այս առթիւ նկատելով որ ազգ. կալուածոց վիճակագրութեան մասին անցեալ տարւոյ դեկտեմբեր 25 թուականաւ Թաղական խորհրդոց ուղղեալ շրջաբերականներն մեծ մասամբ անպատասխանի մնացած են, պաշտօն յանձնեց իւր անդամակիցներէն Հովեան էֆէնտիի անձամբ թաղերն այցելելով պատրաստել տալ նոյն վիճակացոյց պատկերներն և ներկայացնել Խորհրդոյն։

Սկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցւոյ սեպհական գետնի մը մասին Քաղաքական ժողովոյ յանձնարարութիւնը նկատողութեան առնլով կարևորն յանձնարարեց նոյն եկեղեցւոյ Թաղական խորհրդոյ։

Ազգ. հաստատութեանց և ընկերութեանց գոյից ու ստացուածոց մասին Քաղաքական Ժողովոյ կողմէ ուղղեալ պաշտօնագիրը նկատողութեան առնելով որոշեց տումար մը հաստատել Պատրիարքարանի մէջ և անդ նշանակել յիշեալ հաստատութեանց ու ընկերութեանց հաշիւներն եւ միանգամայն որոշեց հրաւիրել ազգ. Պատրիարքարանէ արտօնեալ խնամակալութեանց հոգողութենէ դուրս գտնուած հաստատութիւններն ու ընկերութիւններն, իրենց գոյքերը ու դրամը յանձնել Պատրիարքարանի աւանդից արկղ մէջ պահպանելու համար։

Ըստ առաջարկութեան Կտակաց Հոգաբարձութեան, որոշեց ապրիլ 21ի չորեքշաբթի օրն խառն նիստ գումարել յիշեալ հոգաբարձութեան հետ ինչ ինչ կտակային խնդրոց համար։

Զբաղեցաւ նաև թաղերու ոմանց հաշուական խնդիրներովն և որոշեց յաջորդ նիստը գումարել յառաջիկայ չորեքշաբթի օր Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ։

Ինչպէս որ կերևի այս աւուր Պաշտօնականներէն, Հաշուակալութեան Ատենի անդամ անուանուած է Ազն. Կարապետ էֆէնտի Գարագաշ։

Այս անուանում բերկրութեամբ կը լնու տաղանդաւոր երիտասարդին բազմաթիւ բարեկամներն ու համակիրներն։

Ցառաջիկայ շաբաթ գիշեր, ապրիլ 10, Գատըգիւղի Զմեռնային Թատրոնին մէջ երկրորդ անգամ պիտի ներկայացուի Տիրան էֆ. Փափազեանի հեղինակած ՆԵՐԿԱՐԱՐԸ Թատերգութիւնն, հինգ արարուած, Մնակեան Թատերախումբին կողմէ, ի նպաստ վաղեմի դերասանապետին։ Շատ հաւանական է որ այս խաղ երկրորդ անգամ աւելի յաջող ներկայացուի ի Գատըգիւղ, վասն զի միևնոյն դերասաններն են որ պիտի կատարեն զայն և անշուշտ չպիտի գտնուին նախորդ թերութիւններուն մէջ։ Ա՛լ Գատըգիւղցիներուն կը մնայ գնահատել և քաջալերել նախկին բազմաշխատ դերասանապետ մը և թատերգակ հեղինակ մը, որոց երկուքն ալ հոգւոյն փարած են այդ ասպարէզին։ Այս անգամ խումբին կը մասնակցի նաև Ե. Զափրաստճեան էֆէնտի։ Մէկ արարուածով յոյժ ծիծաղաշարժ կատակախաղ մըն ալ պիտի ներկայացուի։

Օրթագիւղի Ս. Հռիփսիմեանց եւ Նեկտարինեան աղջկանց վարժարանի ընդարձակ մէկ սրահին մէջ Մանկապարտէզ մը բացուած է ընդ տեսչութեամբ Տիկին Մատթէոսեանցի եւ գործակցութեամբ երկու կարող եւ փորձ դաստիարակուհեաց. Ներկայ պայմանաւորութեամբ կուգամք ծանուցանել յարգոյ ծնողաց թէ Մանկապարտէզը արդէն կը շարունակէ քանի ամիսներէ ի վեր ամենայն կանոնաւորութեամբ. Տիկին Մատթէոսեանցի անունը արդէն ինքնին մեծ գրաւական մ'ըլլալով գործին յաջողութեան, կը յուսամք թէ ծնողք օգուտ պիտի քաղեն այս դաստիարակութեան գնդեցիկ զրուցաններէն, ուղարկելով իրենց զաւակները ի նոյն Մանկապարտէզ, ուր պիտի գտնեն ամեն տեսակ ընտանեկան խնամք։

Մուտքը ձրի է եւ դպրոցական ամեն պիտոյք պիտի հայթայթուին խնամակալութեան կողմէ։

Ամբողջ ուսանողք տարւոյն պիտի զբօսնուն եւ իրենց վարժութիւնները պիտի կատարեն ընդարձակ մասնաւոր պարտիզի մը մէջ։

22 մարտ 1893 [Կնիք Թաղ. Խորհրդոյ]
Օրթագիւղ 521 3—3

ԱՒԱՐՏԱԾ Է
ԲԱՆԱԼԻ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
Ս. Գաբրիէլեանի

Կազմեալ կը վաճառի 5 ղրուշով, կեդրոնատեղի՝ Գազանճըլար խան Պաղչէ-Գափու։
548 5—5

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Արտաքին գործոց Նախարարութեան հաշուակալութեան դիւանին տնօրէն անուանեցաւ Թեվֆիգ էֆէնտի, դեր-տնօրէն նոյն դիւանին։

Հաշուակալութեան Ատենին անդամ անուանեցաւ Գարագաշ Կարապետ էֆէնտի, նախկին դեր-տնօրէն Մալիյէի հանրային պարտուց հաշուակալութեան։

Իւլաի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Վեհ. Սուլթանի սենեկապետներէն Արիֆ պէյի ու Մէհմէտ պէյի։

Միրլիվայութեան աստիճան՝ կայս. անձնապահ զօրաբանակի հետեւակ զօրաց Բ. գնդին գնդապետ Հասան Թահսին պէյի։

Ականակուռ Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Թնդանօթարանի վերատեսուչ Զէքի փաշայի։

Ականակուռ Մէճիտիյէ՝ Վեհ. Սուլթանի առաջին սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի։

Առաջին կարգի Օսմանիյէ՝ Վեհ. Սուլթանի սենեկապետներ Ռաղըպ պէյի ու Մէհմէտ պէյի։

Առաջին կարգի Օսմանիյէ՝ Վեհ. Սուլթանի երկրորդ սենեկապետ Ֆերիդ Նուրի փաշայի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ՝ կայս. Մըզըգալը չաւուշներուն հրամանատար Ֆէրիդ Շիւքրի փաշայի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Վեհ. Սուլթանի սենեկապետ Պէքիր պէյի ու Ֆաիգ պէյի և կայս. մասնաւոր Արաբ քարտուղար Իպրահիմ պէյի։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ կայս. մասնաւոր Արաբ քարտուղարներէն Լըթֆի պէյի։

ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍ Բարձր. Ճէվատ փաշա երեքշաբթի առաւօտ, Պայրամի հանդէսէն առաջ Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ կայս. պալատ հրաւիրուելով, Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու պատիւն ունեցաւ։ Վեհ. Սուլթանն՝ ի ներկայութեան պալատական ու պետական պաշտօնէից՝ իւր ձեռօք Ճէվատ փաշայի կուրծքին վրայ կախեց խիլաթիւղի ականակուռ պատուանշանն՝ ի վարձատրութիւն Ն. Բարձրութեան բարւոք պաշտօնավարութեան։

ՊԱՅՐԱՄ.—Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ թեթև յանցանքներու համար բանտարկեալ անձինք Պայրամի առթիւ առժամաբար ազատ արձակուին։ Կայս. այն Իրատէն նախընթաց օր գործադրուած և միանգամայն Դատական Նախարարութեան կողմէ հեռագրաւ հաղորդուած է նահանգաց վերաքննիչ ատեաններու ընդհանուր դատախազներուն։

* *

Պայրամի առաւօտուն Վեհ. Սուլթանը հանդիսաւոր կերպիւ Տօլմա Պաղչէի պալատն երթալու պահուն՝ Աշիրէթներու վարժարանին աշակերտք բարևի կեցած էին։

* *

Պայրամի շնորհաւորութեանց հանդէսը դիտելու համար Տօլմա Պաղչէի պալատան մէջ կը գտնուէին դերմանական դեսպանն ու կինը, աւստրիական դեսպանն ու կինն, ամերիկեան դեսպանը, դեսպանատանց պաշտօնեայք և օտարազգի երևելիք, որք արարողապետ Մինիր փաշայի միջոցաւ արժանացան կայսերական ձեռնտուութեան։

* *

Կայս. պալատան առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշա հեռագրաւ Վեհ. Սուլթանի բարձր գոհունակութիւնն յայտնեց Եգիպտոսի Խտիւին, Մէքքէի Էմիրին, գաւառաց կուսակալներուն և ամէն անոնց որք Պայրամի առթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած էին ի կայս. պալատ։

ՎՍԵՄ. ՆԱԶԸՄ ՊԷՅ.—Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է իւր կայսերական բարձր գնահատման մէկ նոր հաւաստիքը տալ Ոստիկանութեան Նախարար Վսեմ. Նազըմ պէյին, առաջին կարգի Օսմանիյէ պատուանշան շնորհելով ի վարձ Ն. Վսեմութեան բարւոք ծառայութեանց։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԵՆԵԿԻ նախագահ Արիստակէս էֆէնտի Ազարեան հրաժարական տուեր է այդ պաշտօնէն։ Առևտր. Սենեկին յառաջիկայ շաբաթ օր ի նիստ պիտի գումարի՝ դեր-նախագահ Պասմաճըզատէ Ֆէրիտ պէյի ատենապետութեամբ՝ նախագահի ընտրութիւն կատարելու համար։

ՌՈՒՍ ՀԻՒՊԱՏՈՍՔ.—Կարնոյ ռուսական ընդհ. հիւպատոս Պ. Վիքթոր Մաքսիմով՝ պետական խորհրդականի աստիճանին բարձրացեր է։

Ս. Աննա պատուանշանի երկրորդ աստիճանը նուիրուած է Սինոպի դեր-հիւպատոս Պ. Նիքոլա Սուքօլինի և նոյն պատուանշանի երրորդ աստիճանը՝ մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Պ. Ալէքսիս Զիմինոֆի ու օգնական քարտուղար Պ. Բօլ Մանսուրոֆի։ Ս. Վլատիմիր պատուանշանի երրորդ աստիճանը նուիրուած է Պաղտատի հիւպատոս Պ. Բօրաֆիտոնի։

Ս. Ստանիսլաւ պատուանշանի երկրորդ աստիճանը՝ Երուսաղէմի ընդհ. հիւպատոս Պ. Սէրժ Արսէնիէվի և Պէյրութի ընդհ. հիւպատոսարանի քարտուղար-թարգման Պ. Սմբէկուլոթեֆի։

ՁԻՒՆ.—Այս երեքշաբթի օր, 6 ապրիլ, Ռօտոսթոյի մէջ ձիւն տեղացեր է։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ռուսական ընդհ. հիւպատոս Պ. Ալէքսանդր Սօրոքին եռամսեայ արձակուրդ ստացեր է։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ վարչութեան հասոյթք զգալի յաւելում մը ցոյց կուտան 1893 մարտ 1էն սկսեալ նիւթական տարւոյ առաջին տասն ամիսներու միջոցին, բաղդատմամբ նախորդ տարւոյ միևնոյն ժամանակամիջոցին։ Այս պահուս, վարչական խորհուրդը կը քննէ զանազան ծրագրեր, որոց գործադրութիւնը լաւագոյն արդիւնքներ պիտի ունենայ։ Այսպէս, օրինակի համար, կարևոր պայմանագիր մը կնքուած է Բէ[illegible] դրամատան հետ, Թուրքիայէն աղ արտածելու համար ի Հնդկաստան։ Հասոյթի նոր աղբիւր մը պիտի ըլլայ նաև օտարահպատակաց պայմանագիրներուն ու մուրհակներուն դրոշմի տուրք ենթարկուիլը։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻՆ ևս կը շարունակէ լաւ արդիւնքներ տալ։ Վերջին տասն ամիսներու հասոյթն եղած է 1,837,000 ոսկի, մինչ նախորդ տարիներու միևնոյն ժամանակամիջոցի հասոյթն էր 1,695,000 ոսկի, որով 142,000 ոսկիի աւելցութիւն մը։ Ընթացիկ տարւոյն համար՝ Ռէժիի բաժնետերք ընկերութենէն պիտի ստանան 800,000 ոսկի։

ԾՈՎՈՒ ՎՐԱՅ.—Մէսաժըրիի Թանիզ շոգենաւը, որ երկուշաբթի առտու Մարսիլիայէն Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց՝ հրամանատարութեամբ Լուի Ֆանժօ նաւապետին, շատ նեղուեր է գէշ օդին պատճառով, Զմիւռնիայէն Տարտանէլ գալու միջոցին։ Հակառակ սաստիկ ալեկոծութեան, նաւապետը մարդու մը կեանքն ազատելու ուրախութիւնն ունեցած է։ Ապրիլ 3ին, իրիկուան կողմ, երբ հիւսիսային ցրտաշունչ հով մը կը փչէր և ծովն ալ փրփրակոծ էր, Հելլէս հրուանդանէն 10 մղոն հեռու նշմարեց շոգեմակոյկ մը, ուր միակ մարդ մը կը գտնուէր։ Թանիզ շոգեմակոյկին մօտենալով, յաջողեցաւ իւր ետին կապել զայն և ճամբան շարունակեց մեղմ արագութեամբ, բայց որովհետև ծովը կը սպառնար շոգեմակոյկէն դուրս նետել մարդն որ խոնջացած եղած էր, Ֆանժօ նաւապետը դարձեալ կեցուց շոգենաւն հակառակ ուղղութեամբ և ազատեց մարդը։ Բայց շոգեմակոյկն ա՛լ կարողութիւն չունէր դիմանալու և տախտակներն եղած ըլլալով ջուրերուն բախումէն, ընկղմեցաւ շոգենաւին քով։

Շոգեմակոյկին մարդուն անունն էր Ցաքոբ, օսմ. հպատակ։ Իր բսածին նայելով, այս շոգեմակոյկ առջի օրը ճամբայ ելած էր՝ Քումքալէէն երեք ցականաւ քաշելով ուր երեք մարդեր կը գտնուէին։ Ալեկոծութեան բռնուելով, նաւածիգ պարանը խզուեր էր և ցականաւները՝ երեք մարդոց ջանքերովն յաջողեր էն եզերքին մօտենալ։ Իսկ խեղճ Ցաքոբ առանձին մնալով շոգեմակոյկին մէջ, տարուեր է բուռն հոսանքէ մը՝ նեղուցէն դուրս, ուր առջի օրուընէ ի վեր կը մաքառէր ալիքներուն դէմ։

Ցաքոբ շոգենաւ ելնելուն պէս, ջերմ հոգածութեան առարկայ եղաւ ուղևորներուն կողմէ, որք նաւապետին հաւանութեամբը, հանգանակութիւն մը ընելով իրենց մէջ, 180 ֆրանքի գումար մը հաւաքեցին և յանձնեցին նաւակոծեալին՝ Տարտանէլ ելնելու պահուն։

ՍԻՆԷՔԼԻԻ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ.—Ծանուցուեցաւ թէ վերջերս Ադր. Պոլսոյ մէջ ձերբակալուած աւազակներուն կողմէ տրուած տեղեկութեանց վրայ, տեղւոյն իշխանութիւնք ի Վիզէ դաշտի մը մէջ պահուած տեղէն գտած էին Անաստաս աւազակապետին կողմէ գերմանացիներէ առնուած գումարին մէկ մասը։ Նոր տեղեկութեանց նայելով, միևնոյն չարագործաց յայտնութիւններուն վրայ, 1400 ոսկի ևս գտնուած է, Սինէքլիի դէպքէն մնացած։ Մինչև ցարդ գտնուած գումարը կը հասնի 3505 ոսկւոյ։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն թէ անցեալ չորեքշաբթի օր սաստիկ փոթորիկ մը ծագելով՝ չէնքեր, այգիներ ու պարտէզներ բաւական վնասուեր և շատ մը պատեր փլեր են։ Շոգենաւեր ու նաւեր քարափին վրայ իյնալով թէ՛ քարափն և թէ շոգենաւերն ու նաւերը բաւական վնասուեր են։ Ապրիլ 3ին Սէլանիկի շրջակայ լերանց վրայ առատ ձիւն տեղացեր է։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ընդհանուր քննիչ Պօնկովսքի փաշա, առողջապահական ժողովոյ անդամ Վիթալիս էֆէնտի և Հաճի Նուրի փաշա, որք ի Տրէզտա գումարեալ առողջապահական համաժողովին ներկայ գտնուած էին, երէկ մայրաքաղաքս վերադարձան։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.—Նախկին Եպարքոս Էտհէմ փաշայի կնոջը 7500 ղրուշի ամսաթոշակ մը յատկացուած է։

ՄՈՄԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ.—Ի Բաշէ Պաղչէ հաստատելի «Ճէրմոնէլի» գործարանին համար Քաղաքապետութիւնն յետ քննութեան տեղեկագրած է թէ ոև է արգելիչ պատճառ մը չկայ։

ՀԱԼՔԱԼԻԻ անասնաբուժական վարժարանին աշակերտք գործնական փորձեր ունենալու համար իրենց ուսուցչաց հետ պիտի երթան Հալքալիի շրջակայ գիւղերն, երբ այդ տեղերն անասնոց հիւանդութիւն երևան ելնէ։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՅ.—Պանտըրմայի մէջ տակաւին կ'ապրի հարիւր տասը տարեկան կին մը՝ տիկին Նազճեան, որ կատարելապէս առոյգ է և իւր մտային կարողութիւններն անվթար կը պահէ։ Նոյնպէս Տ. Ցակոբ քահանայ, որ հարիւր տարեկան է, ամէն օր եկեղեցի կերթայ ու կրօնական արարողութիւնները կը կատարէ, հետևաբար բաւական տեղ կը քալէ և առանց ակնոցի կը կարդայ։

ՄԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ.—Մարտ 27էն մինչև ապրիլ 2, մայրաքաղաքիս մէջ 295 մահեր պատահած են, որոց 183ն իսլամ (103 այր, 80 կին), 103ը քրիստոնեայ (60 այր, 43 կին) և 9ը հրեայ (3 այր, 6 կին)։

ՓՈՂՈՑԻ ԱՒԵԼԱԾՈՒՆ.—Նախընթաց օր, ժամը 7ին ատեններ, ի Բերա, Պօսթան պազը, հինգ տարեկան Թուրք աղջիկ մը իրենց տան դրանն առջև կը խաղար։ Անդիէն անցնող աղբահան կառք մը երևան կուգայ, և աւելածուն կը սկսի ժողվել փողոցին մէջ գտնուած աղբիւսները։ Մուստաֆա, իր գործը առաջ տանելով մինչև մանկուհիին քով կը հասնի և գլուխը դարձնելով փոքրիկին կը նայի։ Աչուըները մէկէն ի մէկ կը վառին, ուրախութեան շարժում մը կ'ընէ։ Իր այդ նայուածքին մէջ հանդիպած էր կլոր բանի մը, դեղին մետաղի մը որ կախուած էր մանկուհիին վիզէն։ Մուստաֆա թուքերը կը կլլէ ու նորէն կը նայի ակնախտիղ մետաղին, այն խոշոր ոսկիին որ սիրտին եզերը կը հալեցնէին։ Կը մօտենայ և կ'ըսէ որ քիչ մը հաց բերէ իրեն։ Անմեղ մանկուհին ներս երթալով հաց կուզէ մօրմէն ու կը բերէ Մուստաֆային կուտայ մեծ հրճուանք զգալով. իսկ աւելածուն յանկարծ վայրենաբար կը քաշէ կը բըցանէ ոսկին։ Փոքրիկը լաց ու կոծ մըն է կ'արձակէ, իր սիրուն զարդէն զրկուելուն համար և մարդուն ազդած երկիւղէն սարսափահար։ Աւելածուն, լքելով իր կառքն ու ձին, խոյս կուտայ, հետը տանելով հինգը մէկնոց ոսկին։ Մանկուհիին հայրը ոստիկանութեան դիմած է։

ՊԱՍՐԱՅԻ նորընտիր կուսակալ Համտի փաշա այսօր իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղևորի։

ՄԱԼԱԹԻԱՅԻ Ճէհօրի Վէհապէտ Մէհմէտ խանի հիւրամեծար կարգուած է կայս. թիկնապահ Ահմէտ Ալի փաշա։

ՆՇԱՆ ԹԱՇԻ Թէշվիգիյէ թաղին մէջ կայս. Իրատէի մը համաձայն, նախնական վարժարան մը պիտի կառուցուի, որուն ծախքը պիտի վճարուի կայս. անձնական գանձէն։

ԱՆՑԱԳԻՐ.—Ձեանեաս իշխանութիւնն հրահանգ ուղղած է ամէն կողմ որ Թէմէթթու-ի տուրքը չվճարած՝ անցագիր չտրուի և առ այդ մեծ ուշադրութիւն ըլլայ։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.—Վոյվոտայի պահականոցին ոստիկաններէն Մէհմէտ էֆէնտի, նախընթաց իրիկուն Ղալաթիոյ Շիրպէթճիլար փողոցին մէջ շրջելուն պահուն, երեք մարդեր վրան յարձակեցան և դաշունով վիրաւորեցին զայն կուրծքէն և թևէն մէկ քանի տեղերէն։ Մէհմէտ էֆէնտի անմիջապէս Քաղաքապետութեան հիւանդանոցը տարուեցաւ, ուր հարկ եղած դարմանները եղան։ Խուզարկութեանց ձեռնարկուելով՝ չարագործներէ երկուքը ձերբակալուեցան, որք երկուքն ալ Մէհմէտ անուն վաղեմի չարագործներ էին։ Միոյն վրայէն արիւնոտ դանակ մը գտնուեցաւ։ Երրորդ չարագործը ձերբակալելու համար խուզարկութիւնք կը կատարուին։

—Առևտրական ընդհանուր տնօրէն Իսմայիլ Հաքքը պէյ անցեալ իրիկուն երբ Գարաքէօյի կամուրջէն կանցնէր, բեռնաբարձ սայլ մը զարնուելով գետին տապալեց։ Իսմայիլ Հաքքը պէյի կուրծքն և ալ թևը բաւական վիրաւորուած ըլլալով, նոյն գիշերն իր տան մէջ դարմանուեցաւ։ Իսմայիլ Հաքքը պէյի վիճակը՝ տրուած դարմաններուն վրայ՝ բաւական բարւոքած է։

—Ռուսական Չիխաչէֆ շոգենաւին մէջ, որ երէկ առաւօտ Աղեքսանդրիայէն մայրաքաղաքս եկաւ, Մէհմէտ անուն մարդ մը երկու պուլղարներու հետ կռուի բռնուելով երկուքն ալ վիրաւորեց սեղանի դանակով։ Մէհմէտ ձերբակալուեցաւ և վիրաւորեալք քննուեցան բժիշկներու կողմէ, որք յայտարարեցին թէ վէրքերը վտանգաւոր չեն։ Մէհմէտ Զմիւռնիայէն շոգենաւ նստած էր, իսկ պուլղարներն Երուսաղէմէն կը վերադառնային։

—Անցեալ երեքշաբթի օր ի Գումգաբու գինետան մը մէջ Ճաֆէր ու Մուստաֆա անուն երկու մարդեր կռուի բռնուելով Ճաֆէր զՄուստաֆան վիրաւորեց և փախչելու պահուն ձերբակալուեցաւ։

ԱՓԻՈՆ.—Այս տարի 4209 կողով ափիոն զրկուած է ի Զմիւռնիա, մինչդեռ անցեալ տարի 3275 կողով զրկուած էր։ Սէլանիկի մէջ ափիոնը բոլորովին ոչնչացած է։

ՅՈՅՆ ԲԱՐԵՐԱՐ.—Սեղանաւոր Պ. Լէօնիտաս Զարիֆիի մօրաքոյրը՝ Տիկին Րալու Զաֆիրօբուլօ՝ հարիւր քառասուն ոսկի նուիրած է Բերայի յոյն տկնանց աղքատախնամ ընկերութեան։

ՍԻՐԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ.—Խասգիւղի Մախսուսէի Գատըգիւղ բանող մէկ շոգենաւին մէջ սրճարարութիւն ընող Միխալ՝ Էլէնի անուն շնորհքով կին մը ունէր։ Բայց եկուր տես որ Ղալաթիա ատաղձագործ միւս Միխալ կերեր կը մրկէր Էլէնիին համար, որ աւելի կ'արծարծէր, կը բորբոքէր անոր այդ տռփը։ Սիրոյ գեղեցիկ շէնքը զոր կառուցած էին Էլէնի և միւս Միխալ, կրակներու մէջ էր հիմակ և ոչ ոք օգնութեան կը հասնէր։ Ի՞նչ ընէին։ Միխալ ազդու միջոց մը կը գտնէ։ Կը յայտնէ իր տարփուհիին թէ միասին փախուստ տան Պոլսէն և Ռուսիա երթան, վասն զի այնտեղի ցուրտ կլիման շատ կը յարմարէր իրենց բոցակէզ սիրտին և զգացումներուն։ Էլէնի փարանելէ ետք՝ հաւանութիւն կուտայ։ Գործը կ'ելլէ կը լմնցունեն, առանց խեղճ Միխալի գիտութեանը, որ մեծ համարում ունէր կնոջը պարկեշտութեանը վրայ։ Էլէնի կը ծախէ իր երկանը քանի մը մեծագին նիւթերն ու որոշեալ օրը, առտուն, ամուսնոյն մեկնումէն ետք, ծրար մը կը կապէ և փողոցին անկիւնն սպասող միւս Միխալին հետ կը թռչի և կը թառի Սեւ ծով ուղևորող Ռուսական շոգենաւին վրայ։ Միւս Միխալ՝ պահ մը իր սիրուհին շոգենաւը ձգելով՝ բան մը գնելու համար Ղալաթիա կը դառնայ և ճամբան գացած պահուն մարդուն մէկը կը յարձակի իր վրայ. «ո՛վ տեսնէ իր զինացն, Աստուած իմ, Միխալ՛ը, Էլէնիին էրի՛կը». կը ջանայ խոյս տալ, բայց խաբուոյ երիկը պինդ բռնած էր իր հակառակորդին օձիքէն, զոր քաշկռտելով ոստիկանութեան կը յանձնէ։ Հիմակ ընթերցողն անշուշտ պիտի զարմանայ թէ խաղէն ի՞նչ կերպով իմացած էր իր կնոջ փախուստը. շատ պարզ է. Միխալ, առտուն տունէն դուրս ելնելէ ետք, մտածութիւն մը կը զգայ, նաւամատոյցէն տուն կը դառնայ ֆանէլան հագնելու համար զոր անխոհեմութեամբ հանած էր։ Ապշութեամբ կը տեսնէ որ տունը պարապ է, դրացիներուն կը հարցնէ, որք եղելութիւնը կը պատմեն։ Խեղճ Միխալ յանկարծ Ղալաթիա կ'անցնի և հրաշքի պէս զինքը կը տեսնէ իր ոսոխը։

Վերջաբան.—Այն շոգենաւը, ուր տարփուհին Էլէն կը սպասէր իր տարփածուին, սկսած է պատռել Սեւ ծովու յարածուփ ալիքներն, հետը տանելով [illegible] որ թառած էր իր վրայ եւ որ հիմակ անշուշտ իր անհետացած երջանկութեան վրայ կը խորհի, [illegible] երկու ամոլներէն ալ զրկուած։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնն հրահանգ ուղղելով ամեն կողմ, ծանուցած է թէ ուղևորութեան համար [illegible] եկող և կամ Թուրքիոյ մէջ բնակող օտարահպատակներն երբ ուրիշ տեղ մը երթալու [illegible] իրենց հիւպատոսարանէն [illegible] կողմէ տրուելիք ապահովագրութեան վրայ տուրք հարկ եղած արտօնագիրը. նոյնպէս ծանուցած է թէ պէտք է ըստ առաջնոյն գործադրել քաղաքներու ու գիւղաքաղաքներու մէջ զէնք կրելու դէմ եղած արգելքը։

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏ ՄԸ, Սալիհ էֆէնտի, ծրագիր մը մատուցած է Մարթինի հրացաններու բազմաձգութեան դրութեան վերածելու համար։ Սալիհ էֆէնտի, որ Զմիւռնացի է, մայրաքաղաքս պիտի գայ։

ԱՏԱՆԱՅԻ նահանգին Պէյլան, [illegible], Պայաս [illegible] գաւառներուն մէջ այս տարի ձմեռուան [illegible] առատութիւններէն քանի մը [illegible] մեծ վնաս կրեցին [illegible]։

ՏԻՐՎԻՍԻ ՎԵՐՋԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

Այս գիշեր, Պ. Բրաւիսի խումբն իր վերջին ներկայացումը կուտայ ի Թատրոն Վերտի։

Պիտի ներկայացուի ՍԵՎԻԼԻ ՍԱՓՐԻՉԸ (Le barbier de Séville) ծանօթ օփերան, մասնակցութեամբ Պ. Տէրէնցի, որ պիտի կատարէ Տօն Բազիլի դերը։ Ներկայացումը պիտի սկսի Մասքանիի Ճէվալէրիա Ռուսթիքանա օփերայով։

ՀԵՌԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԵԼԿՐԱՏ, 19 Ապրիլ.—Դեսպանական փոփոխում մը պիտի ըլլայ։ Կը հաւատան թէ [illegible] պիտի [illegible] ընտրութեանց։ [illegible]

ՓԱՐԻԶ.—Փաստաբանութեան կարգապահական խորհուրդը [illegible]

ՀՌՈՄ.—Ֆերտինանտ իշխանին [illegible] առթիւ, իշխան և իշխանուհին [illegible]

ՎԻԵՆՆԱ.—Երեսփ. ժողովոյ մէջ, կառավարութիւնն ներկայացուց օրինագիծ մը, որով կը հաստատէ [illegible] առողջապահական [illegible] համար։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 8 Ապրիլ

ՕՍՄԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆՔ	
3 տոկոս [illegible]	110 20
3 » [illegible]	22 77½
ՕՍՄԱՆԵԱՆ [illegible]	
[illegible]	24 21½
[illegible]	[illegible]
[illegible]	24 23½
[illegible]	24 23½
[illegible]	
ԸՆԿԵՐ. ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹ	
[illegible]	56 75
[illegible]	34 50
[illegible]	23 46
ԴՐԱՄՆԵՐ	
[illegible]	5 20
[illegible]	8 03
[illegible]	4 34
[illegible]	4 32
[illegible]	10 28
[illegible]	386
[illegible]	510
[illegible]	92 ½
[illegible]	65 ¼

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ, 19 Ապրիլ

[illegible]	96 42
[illegible]	106 97
[illegible]	22 27
[illegible]	481 37
[illegible]	439 37
[illegible]	92 62
[illegible]	377 81
[illegible]	605 62
[illegible]	763 75
[illegible]	93 20
[illegible]	23 20
[illegible]	25 [illegible]
[illegible]	388 75

ԼՈՆՏՐԱ, 19 Ապրիլ

[illegible]	99 06
[illegible]	22 12
[illegible]	56 75
[illegible]	23 50

Օսմ. փոխառութիւն 1871	98 50
փոխառութիւն 1877 (Տէֆոնս Լոն)	95 75
Պանք Օթօման	14 06
Այտընի երկաթուղի	16
Գասսապայի երկաթուղի	15
Եգիպտական միացեալ (Ունիֆիէ)	101
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	— —
Ծխախոտ (Տիւթիւն Ռէժի)	104 50
փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 324
ՎԻԵՆՆԱ, 19 Ապրիլ	
փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	122 45
» Փարիզի	48 60
Օսմանեան Ռէժիի բաժնեթուղթ	184 20
» Երկաթուղի	51 30
ՊԷՐԼԻՆ, 19 Ապրիլ	
Օսմանեան Երկաթուղի	94 50
Օսմ. Ռէժի	190
փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 350
» Փարիզի »	80 95

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

ԲԱՐԻԶ, 20 Ապրիլ	
Ֆրանսական Ռանթ 3 %	96 58
Եգիպտական միացեալ	— —
Օսմ. Քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	22 33
Օսմ. Երկաթուղի	92 75
Օսմ. Ռէժի	— —
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	— —
Բրիօրիթէ Թիւրք	— —
Պանք Օթօման	605 93
Օսմանիէ	— —

ՆԱՄԱԿ ԲԱՐԻԶԷ

ԲԱՐԻԶ 12 ապրիլ 1893

Անհրաժեշտ և նուիրական պարտաւորութիւն մը կատարելու մտօք՝ յոյժ քաղցր և սիրելի է մեզ խօսիլ Բարիզու հայ գաղթականութեան և Ս. Մատրան վրայ՝ գոնէ տարին անգամ մը, և Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի հրաշափառ Ս. Յարութեան աւագ տօնին առթիւ։

Գիտենք թէ այս տարի մեր Պոլսեցի ազգայինք ինքզինքնին զրկեցին՝ և Վոսփորի քաղցրաշունչ զեփիւռին արագաթռիչ թեւերուն վրայ խրկեցին մեզ իրենց փայլուն արեւին շողշողուն ճառագայթները՝ կանխահաս գարուն մը ընծայելու մտօք, որով մեր այսօրուան Զատկական հոգեւոր հանդէսը փայլ մը աւելի ստացաւ։

Պահ մը վախցանք, որ այս արտաքոյ կարգի գեղեցիկ օդը՝ պիտի հեռացնէ ժողովուրդին մէկ մասը սրբավայրէն. վասնզի բնութիւնը գեղեցկապէս արթնցած էր կանուխէն, և ծառերն ու մարգագետինները իրենց դալարներովը պճնեալ և զարդարեալ բնապէս կը հրաւիրէին մայրաքաղաքիս բնակիչ և «Էլէժ» դասակարգը դէպ ի գեղեցկատեսիլ ճեմելիս և ի մասնաւորի Պուլոնեի անտառը։

Բարեբաղդաբար մեր յոռետես գուշակութիւններն ի դերեւ ելան՝ և սովորականէն շատ աւելի ստուար բազմութիւն մը լեցուց մատուռը, քովի սենեակները եւ գաւիթը։

Ներկայից մէջ կը նշմարուէին՝ Բարիզու օսմանեան դեսպանատան խորհրդական Վսեմ. Միսաք էֆէնտի, որ իւր բարի սովորութեան համեմատ այս տարի ալ հոգեւոր հանդէսին ներկայ գտնուեցաւ, հակառակ իւր բազմազբաղ պաշտօնին և Բարիզու ընկերական ծանր պարտաւորութեանց։

Ճշմարտութեան, արդարութեան և երախտագիտութեան պարտք մը կը կատարենք նաեւ յիշելով Տիար Աթանիկ՝ որ ժամանակէ մը ի վեր հոգաբարձութեան բոլոր հոգածութիւնը գրեթէ միայնակ իր վրայ կ՚առանձնէ. և իւր ազնիւ ընտանիքը կիրակնօրեայ Ս. Պատարագներու ներկայանալով բարեպաշտութեան գովելի օրինակ կը հանդիսանայ այլոց։ Ներուի մեզ այս առթէն օգուտ քաղելով թախանձանօք խնդրել՝ յանուն Բարիզու ժողովրդին մեծ մասին և աշխարհիս ամէն կողմէն Բարիզ յաճախող անցորդ եղբարց համայնից որ բարեհաճին վերահաստատել պնակի շրջաբերութիւնը մատրան մէջ՝ ինչպէս հնաւանդ և ընդհանուր սովորութիւն մ՚է մեր Ս. եկեղեցեաց մէջ, որպէսզի անոնք որ չեն կարող տարեկան հանգանակութեան մասնակցիլ կարեւորապէս՝ գէթ իրենց որբեւայրի լումայովը կարենան սատարել ազօթատեղւոյն պայծառութեանը։

Անհնար է մեզ չյիշել նաեւ մեր մեծարելի բարեկամ Ասպետ Ջօնզ, որ իւր բարեխօս և խիստ հաճոյական այցելութիւններովը կը մեծարէ և կը մխիթարէ գեղջկիս, և որոյ օրհնեալ բերնէն միշտ և ամենուրեք՝ իբրեւ հայելի և թարգման իւր վեհ մտաց և ազնիւ սրտին, կը բղխէ խաղաղութեան, միաբանութեան ու սիրոյ չքնաղ խօսքեր։ Բայց ինքը իւր ծայրայեղ համեստութեամբը կը սանձէ և կը կաշկանդէ մեր գրիչը՝ որուն ծայրը լի են Ասպետին բարեգործութիւններովը։ Սակայն ի՞նչ օգուտ. դեռ քիչ օր կայ, որ Արեւելքի մէջ կարդացինք ազնիւ Ասպետին՝ Աճէմեան կտակի նկատմամբ կատարած կարեւոր միջամտութիւնը։

Այս աւուր հոգեւոր հանդէսը չքնաղապէս կատարուեցաւ և արդէն մեծ պահոց սքանչելի աղօթքները, և Տեառնընդառաջի ու Ծաղկազարդի բաց պատարագները ճշգրիւ օրին վայելչագոյն հոգեզուարճ բերկրանօք, շնորհիւ մեր ժրաջան ու բազմարժ հովուին և քաղցրանուագ դպրաց՝ որոց պարագլուխ կը հանդիսանայ միշտ երաժշտապետ Տիար Մագաքիա Բարազեան, և որոց հրապարակաւ աստ կը մատուցանենք համայնից շնորհակալութիւնները և հիացական զգացմանց անկեղծ հաւաստին։

Այս աւուր հանդէսին ամենէն նշանաւոր և մխիթարիչ կէտը այն էր որ ամէն տարիներէ աւելի ստուար թուով հաւատացեալք մօտեցան Ս. Սեղանոյն. իրաւ է որ, հոգեւոր հովիւնիս Մեծ Պահոց ամէն կիւրակին հոյակապ և համոզիչ խօսքերով ժողովուրդին ջերմ հրաւէր կը կարդար՝ աղօթքով, խոստովանութեամբ և ապաշխարութեամբ պատրաստուիլ Զատկական Ս. Հաղորդութեան. և աւագ շաբթուան առջի օրերը տաճարը պատուելով և աւագ ուրբաթ և շաբաթ օրերը մատուռը սպասելով երեսունէն աւելի անձինք խոստովանեցան։

Մենք արդէն քանիցս խօսած ենք հոս Արժ. Տ. Սահակ Հոր Իւթիւճեանի երկարամեայ և սրբակրօն պաշտօնավարութեանը վրայ, ուստի այսօր խոնարհաբար կը խնդրենք յանուն բազմաց մեր Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօրմէն և Կրօնական Պատկառելի Ժողովէն որ մեր հոգեւոր հովուին համար Աւագերէցութեան աստիճան շնորհուի ի վարձատրութիւն իւր քսանհինգ ամեայ անբասիր պաշտօնավարութեան, և ի խրախոյս նորանոր ծառայութեանց։

Վերը ըսինք որ Ս. Մատուռնիս որ իւր հիմնադրաց փափաքանացը համեմատ կը յարատեւէ լինել տաճար աղօթից և [illegible], երթալով փոքր եւ անբաւական կը գտնուի հետզհետէ. ուստի կը խնդրենք Ամենակարողէն որ շնորհէ մեզ օրհնեալ ձեռք մը՝ զոր այժմէն երկիւղածութեամբ կը համբուրեմ, որ կարող լինի ձեռնարկել սեփհական և ընդարձակ մատրան մը շինութեան։

—Վերջի նամակներէս մէկուն մէջ ջանացինք փաստերով հաստատել որ Գաղղիոյ ժողովուրդը իւր ծայրագոյն քաղաքակրթութեամբը և գիտական մեծամեծ եւ անընդհատ յառաջդիմութիւններովը հանդերձ՝ անկրօն եւ անհաւատ չէ եղած մեծ մասամբ։ Այսօր կուգանք նորանոր փաստերով վերահաստատել այս ճշմարտութիւնը։ Արդարեւ այս մեծ պահոց քարոզութիւնները Բարիզու մէջ մեծ յաջողութիւն գտան և սովորականէն աւելի ստուար բազմութեամբ ունկնդիրներ ունեցան։

Այս տարուան նշանաւոր քարոզիչներն էին՝ Ֆարմոն քահանան, որ Մատլէն եկեղեցւոյն մէջ Հաւատամքին վրայ քարոզեց, և Տօմինիկեան Հայր Օլիվիէն ալ Թռինիթէ եկեղեցւոյն մէջ՝ ընտանեաց, ամուսնութեան և ապահարզանի վրայ քարոզեց. իւր տպուած քարոզը մէկ միլիոն չորս հազար օրինակ ծախուեր է ճիշդ Պըթի Ժուռնալի այժմեան առօրեայ հրատարակութեանը հաւասար։

Աւագ ուրբաթ առաւօտ Սթապաթ Մաթէրի սքանչելի աղօթքը կերգեն Կոմիք Օբեռայի նշանաւոր երգիչք և երգչուհիք Սէնդ Էօսթաշի եկեղեցւոյն մէջ. այս տարի հազարէն աւելի անձինք տեղ չեն գտեր։ Նոյն օրը, կէս օրէն ետք, բարեպաշտ հաւատացեալք գունդագունդ կը դիմեն եկեղեցիները թաղման սրտառուչ հանդէսին ներկայանալու համար՝ ի մասնաւորի Մատլէնի և Սէն Ռօքի եկեղեցւոյն մէջ։

Մենք աւագ հինգշաբթիէն գացինք Մատլէնի եկեղեցին, ուր խորանին առջեւը մեծ խաչ մը կը շինեն բնական ծաղիկներով. և անդադար ծաղկաբեր կանանց փունջերովը կը նորոգեն զայն, անանկ որ այս տարի աւագ հինգշաբթի և ուրբաթ օրերուն մէջ տասը հազար գաղղիական ոսկիի ծաղիկ գործածուեր է։ Սէն Ռօքի մէջ հիանալի «ճանապարհ խաչելութեան» մը կայ. և մարդահասակ արձաններով ներկայացուած են Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի չարչարանքները. մանաւանդ Գողգոթան և Փրկչին մերոյ խաչելութեան սրտառուչ տեսարանը սքանչելապէս ներկայացուած են։ Ամէն տարուան պէս այս տարի ալ աւագ ուրբաթ օրը Բարիզի բոլոր մսավաճառները գոց էին, և մսակերներուն թիւը խիստ սակաւ։

Նոյն նամակնուս մէջը խոստացեր էինք Մ. Զօլայի դէմ եղած գրպարտութիւնները ջրելու համար, իւր մատենից վրայօք ընդհանուր տեսութիւն մը հրատարակել. բարեբաղդաբար այս պաշտօնը լրովին կատարուած տեսանք Մասիսի մէջ, Տիար Գրիգոր Զօհրապի ճարտար գրչին շնորհիւ։

Վերջինեալ նամակնուս մէջ յիշած էինք մի քանի երեւելի գիտնականաց հաւատացեալ և կրօնասէր ըլլալը. այսօր կաւելցնենք աշխարհածանօթ Տօքթէօռ Շառքօն որուն վրայ Նոր [illegible] անուամբ հանդէսին մէջ Տօքթէօռ Բինէլ ընդարձակ կենսագրութիւն մը կը հրատարակէ, և իւր հերոսը բժշկութեան առիւծ կանուանէ։

Տօքթէօռ Շառքօ հաւատքը ամէն առաքինութիւններէն գերագոյն՝ մինչեւ իսկ ողորմութենէն վեր կը դասէր, և դեղերուն ամենէն զօրաւորը կը հռչակէ։ Արդարեւ, լսած ենք որ հիւանդ մը [illegible] (հաշի փոր) հաւատքով մեծ լաւութիւն գտած է, ուրիշ մը պարզ ջուրը մաքրողական հաւատալով՝ մեծ ազդեցութիւն գտած է։

Ներուի մեզ հոս յիշատակել մի մասնաւոր պատմութիւն։ Վաղամեռիկ քոյրս, որ տասներհինգ տարի չարաչար տառապեցաւ [illegible] ըսուած դաժան հիւանդութեամբ, խնամուեցաւ բազմաթիւ բժիշկներէ. վասն զի Բարիզէն գացած ամէն բժիշկ կը բարեհաճէր մեր կողմանէ երթալ զինքը տեսնել ու անոր ցաւերը սակաւ ինչ ամոքել։ Ասոնցմէ մին՝ համոզիչ խօսքերով յանձնարարեց որ հանքային ջուր մը պիտի խմէր օրը երկու անգամ մէկ անուշի գդալով։ Երբ գացի այցելելու իմ հեգ քոյրս, վասն զի այն միջոցին Պոլիս կը գտնուէի, մեծ աւիւնով խօսեցաւ ինձ այս ջուրին վրայ. և անոր պատճառած խիստ ազդուութեանը վրայ։ Բերին այդ ջուրը, և ինչ տեսնեմ, Աստուած իմ, Սէն Կալմիէի անմեղ և խիստ քիչ ազդեցիկ ջուրը։ Դարձայ սիրելի հիւանդիս և ըսի «Շարունակէ այս դեղը, հաւատք քո կեցուցէ զքեզ»։

—Նիկոմիդիոյ գաւառի ազգայնոց կ՚աւետեմ վկայեալ Տօքթ. Մոսկոֆեանի մեկնումն ի Բարիզէ յետ մեծաջան աշխատութեամբ բժշկական ուսմունքները կատարելոյ իւր պատուաբեր վկայագիրը ձեռք բերելով։ Այս առաջին բարիզեան բժիշկն է որ գաւառական քաղաքի մը մէջ հաստատուելու որոշում կուտայ, որով չէ թէ միայն իբրեւ բժիշկ մեծամեծ ծառայութիւններ պիտի մատուցանէ իւր ծննդավայրին՝ այլ պիտի կարենայ նաեւ սատարել կրթական գործին. իրաւ է որ իւր ծննդավայրին մէջ արդէն շատ տարիներ ճանչցուած է իբրեւ դեղագործ. և այսօր Նիկոմիդիա թէ՛ Արմաշու Ս. Աստուածածնայ ուխտատեղւոյն պատճառաւ և թէ՛ ասիական մեծ երկաթուղւոյ մը կեդրոնը լինելուն՝ կարեւոր ասպարէզ մը կ՚ընծայէ մեր նորընտիր բժշկին, որուն կարողութեան և ազնիւ զգացմանց մօտէն ծանօթանալու բաղդն ունեցանք մօտերս։ Ուրեմն կատարեալ յաջողութիւն կը մաղթենք մեր ընտիր բժիշկ բարեկամին որոյ Թէզը՝ նոր և կարեւոր հիւանդութեան մը վրայ յօրինեալ է։

Յ. ԹԻՒՅՍՈՒԶԵԱՆ

ԱԹՈՌԻ ԿՌԻՒ

ԳԷՏԻԿ-ՓԱՇԱՅԻ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

Այս յօդուածիս առարկայ եղող դէպքը պատմելէ առաջ՝ յիշեմ սա որ ես գաւառացի կին մըն եմ և տարիներէ ի վեր Գէտիկ-Փաշա կը բնակիմ և իրաւամբ գայթակղած եմ տօնական օրերու մէջ պատահած այն կարգ մը անճահ տեսարաններէն որոնք տեղի կունենան Ս. Յովհաննէս եկեղեցիին վերնատան մէջ, և կը ցաւիմ ըսելու թէ ատոնց հեղինակները գրեթէ մեծ մասամբ գաւառական համեստութեան արատ բերող քանի մը անժառանգ-զառամեալ գաւառացի կիներու արարքներն են։ Ո՞ր տօնական օր պատահած չէ որ քղանցք մը չպատռուի, գլխարկ մը չըզկտուի կամ վրէժխնդրութեան համար ուրիշներուն նոր կրկնակօշիկները հագնելով հինները չը ձգեն։ Վերջապէս կռուութիւններ և անքաղաքավարութիւններ որոնք փողոցի մը մէջ իսկ ներելի չպիտի ըլլային, ո՛ւր մնաց Քրիստոսի տաճարին մէջ։

Գալով մեր Պոլսեցի քոյրերուն, որոնք քաղաքավարութիւնը գաւառացիներէն փոխ առնելու պէտք չունին, աւելի լաւ պիտի ընեն եթէ եկեղեցիին վերնատունը սալօններու չդարձնեն և իրարու հաղորդելիք աղջիկ-տեսի, նշանտուքի, հագուստի կապուստի խօսքերը իրենց սրահներուն վերապահեն և եկեղեցիին սուրբ ներդաշնակութիւնը չի խանգարեն։

Որչափ որ գաւառացի մըն եմ, բայց լսած էի թէ թատերական լաւ ներկայացմանց համար, կանխաւ օր առաջ տոմսակներ կը գնուին, բայց չէի տեսած որ նոյն բանը ուրիշ ձեւով եկեղեցիին մէջ տեղ գրաւելու համար ընեն։ Պատմութեանս հերոսուհին իրաւունք ստացած ըլլալ կարծեր է անցեալ աւագ շաբաթ երեկոյեան ժամերգութեան համար կանխաւ 5-6 հատ աթոռ զրկել, և վերնատան ամենէն լաւ տեղը շարել տալով երկու փոքր աղջկանց հսկողութեան յանձներ է։

Ժամերգութի՛ւնն արդէն սկսած է, հաւատացեալք կը խռնուին, գրեթէ սանդ ձգելու տեղ չկայ։ Նորեկներ կը հասնին ու աչքերնին կը յառեն պարապ աթոռներուն որոց երկու պահապան աղջկներէն մին ձանձրացած այդ նորօրինակ պաշտօնէն, կծիկը կը դնէ մէջտեղ մը ամբողջ հոգը միւսին վրայ ձգելով որ Արգոսի պէս աչքերը բացած է պահուած աթոռին վրայ ոտնձգութիւն մը արգիլելու համար։ Այդ միջոցին նոր եկող և տեղ չգտնող կիներէն մին կը մօտենայ աթոռապահ աղջկան և քանի մը հարցումներ ուղղելէն յետոյ, կամացուկ մը աթոռներէն մին կը հանէ և անոր տեղ իրենը կը դնէ և կը տեղաւորուի՝ հակառակ պահապան աղջկան բողոքներուն. քիչ մը յետոյ օրիորդ մը կը հասնի, հաւանօրէն այդ կնոջ բարեկամուհիներէն, որուն խրախուսանաց վրայ քիչ մը վարանելէն յետոյ տիկնոջ օրինակին կը հետեւի և անկէ քիչ մը հեռու իր աթոռը կը դնէ և կը նստի. ահա այս երկրորդ աթոռն էր որ իր գոյութեան իրաւունքը կը կորսնցնէր։ Բայց այս երկրորդ տեղւոյն կորսուելուն ի տես պահապան աղջիկը կրակ կտրած է և իրեն մօտիկ նստող [illegible] բարեկամ տայ մը կը գտնէ։

—Եկո՛ւր, քա՛, մէկերնիս ոտքէն, մէկերնիս ալ գլուխէն բռնենք տէ վար նետենք։

—Չէ՛, ծօ, չըլլար ամօթ է, ես հիմա անոնց հախէրնուն կուգամ, մէյ մը [illegible] գան…

Ժամերգութիւնը բաւական յառաջացած է, ամէն ոք խորասուզուած է մեղեդիներու հոգեպարար ներդաշնակութեանց մէջ և ահա այդ միջոցին աթոռին տիրուհին ժողովուրդը ճեղքելով կը հասնի և տեսնելով անգամ մը լաւ մը կը կշտամբէ խեղճ պահապան աղջիկը իր անճարակութեանն համար. խեղճ փոքր աղջկան լալն է պակաս, կ՚աշխատի իր իրաւունքը արդարացնել։

—Ա՛խ, քո՛ւրիկ, ես ի՛նչ [illegible] ունիմ, նա՛ [illegible] գրին գրին, մեղի մինչեւ հոս քշեցին. ընկերուհիս ալ ձգեց վար փախաւ, ես ի՛նչ կրնամ ընել, ամենուն վրայ ալ չեմ կրնար նստիլ ես։

—Ընկերուհիդ իբր մարդ կ՚ընկատե՞ս, երբ մէկը բան մը կը խօստանայ պէտք է այդ բանը յանձն առնէ կատարելու։

Աթոռին տիրուհին աւելի եւս բարկացաւ երբ տեսաւ որ այս խօսակցութեան միջոցին այդ իր երկու տեղերը գրաւողները տեղերնուն իսկ չշարժեցան, և սկսաւ անոնց ուղղել խօսքը։

—Այս ի՛նչ քաղաքավարութեան պակասութիւն է, ժամը հինգէն ի վեր պահել տուած տեղերս գրաւեր էք։

Բարեբաղդաբար ամենէն մօտիկ գտնուող օրիորդը չպատասխանեց և ով գիտէ եթէ պատասխան մը տար հետեւանքն ինչ պիտի ըլլար… Բայց տիկինը՝ որուն ես ալ բաժին կիյնար այդ ակնարկութիւններէն՝ համբերութիւնը կը հատնի և չափաւոր եղանակով մը կը պատասխանէ։

—Մեզա Տէր Աստուած, մէկուն ալ ճակատը գրուած չէ այս տեղը, ամէն մարդ հաւասար է եկեղեցին մէջ, կ՚ուզէ աղքատ ըլլայ կ՚ուզէ հարուստ, եթէ քու աթոռներդ ժամ առաջ շարել տալով կ՚ըլլայ նէ՝ ես ալ վաղը առտու կանուխէն քսան հատ աթոռ կը խրկեմ ուշախիս հետ և ուզած մարդս նստեցունել կուտամ։

Ես միայն սա գիտեմ որ իմ և ինծ պէս շատերուն, որ այդ տեսարանին մօտիկ կը գտնուէինք, Ս. Պատարագնիս հարամ եղաւ։

Ս. Յովհաննէս եկեղեցիին վերնատան մէջ տօնական օրերու առթիւ յաճախ պատահած այսպիսի դէպքերը նոյն եկեղեցիին Թաղ. Խորհրդին լուրջ ուշադրութեան յանձնարարելով, կը խնդրեմ որ իրենցմէ մի քանին տօնական օրերուն հաճին գալ երբեմն [illegible] այդ տեղ անցած դարձածին, ուրտեղ անշուշտ եթէ Քրիստոս ներկայ ըլլար՝ գրեթէ մեծ մասամբ մտրակելով դուրս պիտի նետէր Երուսաղէմի տաճարին ներսը առ ու ծախ ընողներուն պէս։

Գաւառացի կին մը

Գէտիկ-փաշա, 5 Ապրիլ 1893

ՆԱՃԻ ԷՖԷՆՏԻ

Յուղարկաւորութեան թափօրին հանդիպեցայ պատահմամբ. տխրութեամբ համակեց զիս իր մահուան լուրը եւ սարսուռով, վերջին ու պարտաւորիչ յարգանք մը կատարելու հարկէն մղուած՝ մեքենաբար հետեւեցայ մինչեւ գերեզմանատեղին։ Բուռն տենչ մը կը զգայի վերջին անգամ մ՚ալ դիտել զայն՝ որ կարդալու և հաշուելու, գրելու ու տաղաչափելու եղանակը, եղեգ գործածելու մեծ արհեստը հազարաւորներու սովրեցուցած լինելուն նախանձելի փառքին կարժանանար, որ հանրածանօթ էր իր տաղանդովը, իր գրչովը։

Նաճի էֆէնտի կայս. բարձրագոյն վարժարանաց մէջ Օսմ. գրագիտութեան ուսուցչի պաշտօնը վարած է. արաբերէն, պարսկերէն, ֆրանսերէն լեզուներու իր անհուն հմտութիւնը, գրական բնածին տաղանդը ո՛չ միայն կը հմայէր՝ այլ կը գրաւէր աշակերտաց սիրտը։ Կարելի չէր անտարբեր գտնուիլ, երբ խումբ մը ուսանողներ արտասուալի աչօք կը հետեւէին թափօրին։ Նաճի էֆ. կարժանանայ իր բազմաթիւ բանասիրական, իմաստասիրական, պատմագրական արձակ կամ ոտանաւոր հեղինակութիւններով, մեծ գրագէտի անուան, և որք իւր մեծարժէք կտակ կը մնան գրական աշխարհին։

Երբ գերեզմանին վրայ յուզուած իւր Մէքթէպլիները կը թոթովէին, կըզգամ թէ արդարեւ արժանի է մեզ տխրեցնելու իւր կորուստովը։ Օսմ. գրականութեան հմտալից ուսողներու համար, Նաճի էֆ.ի հեղինակութիւնները անհրաժեշտ է ունենալ։ Պարտականութիւն կըզգամ՝ ի մասնաւորի յանձնարարել հայ ուսանողաց իւր Մէքթէպի Մուալլիմը, ուր Պուալօ, Լամարթին և Վօլթեռէ թարգմանուած խել մը հատընտիր ոտանաւորներ, և ընթերցողը կը գտնէ նաեւ իւր [illegible], Սուլթանիյէ և այլ վարժարանաց մէջ իւր դասախօսութեանց ամփոփումը։

Նաճի էֆ.ի գրական ջանք և ուղղութեան մասին գաղափար մը կազմելու համար՝ բաւական է իր Մէքթէպի Մուալլիմի յառաջաբանէն թարգմանուած կարճ նախաբանը կարդալ։

«Մէքթէպի Մուալլիմի խմբագիրը թէ ուսանող է թէ ուսուցիչ. ուսանելէ ուսուցանելէ չուզեր երբեք դադրիլ, չգիտցածը սորվելու, գիտցածը սորվեցնելու կը ջանայ. չգիտցածը սորվելով օգտուիլ, գիտցածը սորվեցնելով օգտակար կ՚ըլլայ. օգտուիլ ու օգտակար լինել, այս իսկ է իր ուղղութիւնը, իր համոզմամբ ամենէն գեղեցիկ ուղղութիւնն ալ այս է. գործնական կեանքի մեծ պայքարին մէջ իրականապէս օգտուիլ և գործնականապէս օգտակար լինելէ աւելի ի՞նչ մեծ փառք կարելի է երեւակայել, Աստուածով այս փառքին իրաւամբ արժանացողներէն կը լինինք»։

Ցանկանալի է նաեւ իր Լուղաթը Նաճի։ Բայց ափսոս որ իր բառարանը կիսատ մնաց մահուանը պատճառաւ։ Այդ բառարանին մէջ, իւրաքանչիւր բառի առջեւ կը գտնուի մէկ մէկ գեղեցիկ ոտանաւոր կամ արձակ օրինակներ, որք բառերու զանազան իմաստով, այլ և այլ ձեւերով գործածութիւնը լուսաբանելու կը ծառայեն. եզակի ու յոգնակի տարբեր տարբեր նշանակութեամբ գործածուիլը, բառերու սխալ գործածուած կերպերը մանրամասնօրէն ցուցուած են անդ։

ԳՐԻԳՈՐ ԱՆՊԱՐՃԵԱՆ

[illegible]

Աստի անտի

Տիկին Սառա Պեռնար, որ վերջերս կարգ մը ներկայացումներ տուաւ Հունգարիոյ մայրաքաղաքին մէջ, վէճ ունեցեր է տուրքերու յանձնաժողովին հետ։

Այս յանձնաժողովը կը պահանջէր անոր ներկայացումներու հասոյթներուն վրայ հարիւրին այսչափ, բայց տիկին Սառա Պեռնար, որուն ծախքերը հասոյթներէն աւելի եղան, մերժեր է տուրք մը վճարել. ասոր վրայ, քաղաքային բարապան մը սպառնացեր է անոր հանդերձներուն մէկ մասը գրաւել։ Եւ գիտէք թէ աշխարհահռչակ դերասանուհւոյն հանդերձեղէնք իր համբաւին չափ մեծ արժէք ունին։

Տիկին Սառա Պեռնար, ծայրայեղութեան մղուելով, փաստաբան մը կարգեր է իր իրաւունքը պաշտպանելու համար։ Մեծ արուեստագէտուհին կրցեր է իր կանոնաւոր հաշուետետրերով ապացուցանել թէ բան մը չէ շահած ի Փեշդա, և թէ հետեւապէս բան մը չի պարտիր տուրքերու յանձնաժողովին։ Սակայն եւ այնպէս ստիպեր են զայն որ 400 ֆիորինի գումար մը վճարէ։

* * *

Փոքրիկ Լուիզի կոկորդը կը ցաւի։ Բժիշկը կը հրամայէ [illegible] խմցունել։

—Աստուա՛ծ իմ, ի՛նչ թթու է, կը պոռայ փոքրիկը անդին հրելով գաւաթը։

—Նայէ, կ՚ըսէ հայրիկը, ես կաթիլ մը պիտի խմեմ։

Եւ Լուիզ, անուշ փայփայանքով.

—Կաթիլ մը մի՛ խմեր, հայրիկ… ամենն ալ խմէ։

* * *

—Ձեր եւ ձեր կնոջ միջեւ եղած անհամաձայնութեան պատճառն ի՞նչ է։

—Պատճառն այն է որ երկուքս ալ միեւնոյն բնաւորութիւնն ունինք…

—Այսինքն թէ…

—Ան ալ քալեցնել կ՚ուզէ, ես ալ։

* * *

Էրիկ կնկան միջեւ.

Կինը.—Նայէ, երեսիս վրայ խորշոմներ կը գոյանան։

Էրիկը.—Խորշոմնե՛ր, ի՞նչ կ՚ըսես, անոնք ժպիտներ են որ քանդակուած են։

ՍԱՐԱ ՊԵՌՆԱՐԻ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ԱՅՑՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

ԵՕԹԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ
Ապրիլ 12էն մինչեւ 18 յաջորդաբար
Եօթը Գիշեր
Ի ԹԱՏՐՈՆ ՎԵՐՏԻ, ԲԵՐԱ

Ապրիլ 12/24, երկուշաբթի. Տամ օ Քամէլիա (La Dame aux Camélias)
» 13/25, երեքշաբթի. Թօսքա (Tosca)
» 14/26, չորեքշաբթի. Ֆէտօրա (Fedora)
» 15/27, հինգշաբթի. Ատրիէն Լըքուվրէօր (Adrienne Lecouvreur)
» 16/28, ուրբաթ. Լը Մէթր տը Ֆօրժ (Le Maître de Forges)
» 17/29, շաբաթ. Ֆրանսիյօն (Francillon)
» 18/30, կիրակի. Ֆրու-Ֆրու (Frou-Frou)

ԹԱՏՐՈՆԻՆ ԳԻՆԵՐԸ

Պէնուարի օթեակները՝ 150 ֆրանք։ Պէլ-էթաժ՝ A. B. G. H. և թ. 9, 10, 11, 12, 14.—150 ֆրանք։

Պէլ-էթաժի միւսեալ օթեակները՝ 138 ֆրանք։ Երկրորդ կարգի օթեակներ՝ 69 ֆրանք։ Թիկնաթոռ՝ 25 ֆրանք։ Նստարանք՝ 15 ֆրանք։ Մուտք օթեկաց և բալքօն՝ 4 ֆր. 20 (մէկ մէճիտ)։

Տոմսակները կարելի է գնել այժմէն ամէն օր, Վէրտի թատրոնի կիշէն։

Երիտասարդ մը, որ առեւտրական մի քանի պատուաւոր տանց մէջ այցելու թղթակիցի (ֆրանսերէն լեզուաւ) պաշտօն կը վարէ, դեռ եւս տրամադրելի ժամանակ ունենալով, պատրաստ է նմանօրինակ պաշտօն ստանձնել. [illegible] դիմել խմբագրատուն։ 532 2—2

ԳՐԱՄՍՆԵԱԿ ՓՈԽԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ՊԷՅԱՁԵԱՆ

Որ Օսմ. դատարանաց քաղաքային, պատժական և առեւտրական ճիւղերուն մէջ երկարատեւ տարիներ անդամութեան պաշտօններ վարելէ յետոյ վերջին տարիներս փաստաբանական գործերով կ՚զբաղէր, իւր գրասենեակն հաստատած է ի Պոլիս։

Կ՚ստանձնէ Կ. Պոլսոյ և մերձակայ գաւառաց մէջ Օսմ. քաղաքային և առեւտրական դատարանաց, վարչական ժողովոց եւ մահքեմէի շէրիյէի առջեւ տեսնուելիք ամեն կարգի դատերը (պիտայէթ, իսթինաֆ, թէմյիզ), ինչպէս նաեւ մեր Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տեսնուելիք դատերու փաստաբանութիւն և դատական ամեն տեսակ գրութեանց պատրաստութիւն։

Կ՚ընդունի գաւառներէ յղեալ իսթինաֆի և թէմյիզի վերաբերեալ գործեր և դատական և Օսմ. ուրիշ ամեն Նախարարութեանց մօտ հետամտութեան կարգի (թաագիպաթ) յանձնարարութիւններ։

Մասնաւոր պայմաններով կը հայթայթէ դատական ծախսն և փոխանորդութեան վարձքն այն տեսակ դատերու, որք առաջ միջոցի մէջ յաջողութեամբ վերջ գտնելու ապահովութիւն ունին։ 17

Դիմել. [illegible] խան, թիւ 4, [illegible], Ստամպօլ։ 39—60

ԴԱՍԻՉ մը կ՚ուզուի, որ գիտնայ հայերէն եւ ֆրանսերէն, դիմել ի Մէհմէտ Փաշա խան, թիւ 18, ամեն օր 8էն վերջը։ 536 2—8

Ընդդէմ դժուարահալութեան.— Շասէնի գինի։

Ա. Զ Դ.

Սիմոն Գափամաճեանի հեղինակած գրեանց կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս [illegible] գրատունը [յաջորդ Յ. [illegible]]. գաւառներէն պէտք է դիմել ուղղակի յիշեալ գրատունը. Հաւաքածոյ մասն Ա. 5 ղրշ. մասն Բ. 7½ եւ Նոր Բառարան հայ. լեզուի 15 ղրշ. մեծաքանակ գնողաց զանազանուցիչ զեղչ կը լինի։

Նոյն գրատան մէջ կը վաճառուի նաեւ Յ. Պարոնեանի Պտոյտ Պոլսոյ Թաղերու մէջ, գին 15 ղրշ։ 523 3—5

Մ. Գ. ԽՈՐԹՈՒՄՃԵԱՆ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ
Թուրքերէն եւ ֆրանսերէն լեզուաց

ՄԷՀՄԷՏ ՓԱՇԱ ԽԱՆ՝ Մահմուտ փաշայի ճամբ., վերնայարկ թիւ 18։

ԲՇ. ԴՇ. ՈՒՐ. առաւօտէն մինչեւ երեկոյ, մնացեալ օրերը՝ 8էն վերջը։

ՉԱՓԱՒՈՐ ամսաթոշակ՝ ԿԱՆԽԻԿ։

Դիտել.—Խմբագրութիւն եւ փոխադարձ թարգմանութիւն առեւտրական այլ եւ այլ գրութեանց։

5 5 6 - 10

«Բիւզանդեան Գրատուն», Ղալաթիա, [illegible] խան, թիւ 5, պատիւ ունի ծանուցանել թէ Տիգրան Յ. Յօզաճեան էֆէնտիի «Համառօտ Թուաբանութեան», ութերորդ տպագրութիւնը հրապարակ հանած է հեղինակին կողմէ կատարուած նոր եւ կարեւոր յաւելուածներով։

Ձեռքէ կը ծախուի հատը 4 դահեկանի։

Մեծաքանակ գնողներու համար մասնաւոր զեղչ։ 6—6

ԴԱՐՈՒՍ ՄԵԾ ԳԻՒՏԸ

«Կեանքի երիտասարդացում և երկարացում Կօտինօ Էլիքսիրով, միակ անվտանգ դարման ընդդէմ «Անկարողութեան»։ Ուղեցէք Էլիքսիր Կօտինոյի վարչութենէն, Փարիզ, Ս. Լազար փողոց, թիւ 7, բացատրիչ տետրն, որ պիտի զրկուի ձրիապէս։

Սրուակը՝ 20 ֆր. 3 սրուակը 50 ֆր.

Ի Պոլիս կը վաճառուի «Քանզուք»ի բրիտանական դեղարանը։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԴԱՇՆԱԿԻ

Հիմնեալ 1889 ին

Ե. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Բերա, Մեծ-Փողոց, Թիւ 10, Բասաժ Խրիսթաքի

Նոյն Բասաժին մէջի մթերանոցը կը կրէ Թիւ 6

Վաճառում և գնում, փոխանակութիւն և վարձում, դաշնակայարդարում և նորոգում, գաւառաց կողմէ յանձնարարութիւնք ամենայն խնամով և փութով կը կատարուին։

Դաշնակներ, Փարիզի ամենալաւ գործարաններէն, այնպիսի գիներով որ ամեն մրցում կը ջրէ։ Սրանի քօնսօլաւոր դաշնակներ, կրկին ջանհերով, երկաթէ շրջանակով, ուղղահայեաց լարերով, փոքրիկ ստեղնաշարով, ֆրանսական պատրաստութիւն Բլէն վաճառատան, տասը տարուան համար նորոգութեան պէտք չունենալու երաշխաւորութեամբ, 30 օսմ. ոսկւոյ, սիրուն աթոռակով մը և չորս պատուանդաններով։ (Բլէն վաճառատունը մինչեւ ցարդ քսան ոսկեայ և արծաթեայ շքանշան և պատուոյ հինգ վկայական ընդունած է)։ Համակ ոսկեզօծ դաշնակ մը ուղղահայեաց ապեւր (հնութիւն) —Սրանի դաշնակներ՝ ոսկեզօծ և արծաթազօծ նկարներով (Բլէն)։ Երեք օքթավով դաշնակներ, մանուկի համար.—Ինքնանուագ դաշնակներ.— Բոտոֆօն (այսինքն ոտքով նուագելու դաշնակներ).— Տէյէն՝ (ձեռքով նուագելու դաշնակներ։ Յիշեալ դաշնակները պարզ դաշնակաց պէս ձեռքով ևս կը նուագուին. Պուլ դաշնակներ բոլորովին պղպջի վրայ ոսկեզօծ արոյրէ ծաղիկներով.— Երգիոնք Ամերիկեան.—Նօթա դարձնելիք կատարելագործեալ գրակալներ, (tourne-feuilles). Ինքնաշարժ գրակալներ.—մետաքսեայ գրակալներ.— ամեն տեսակ մէկ կամ երկու երեսով փայտէ կամ երկաթէ ոսկեզօծ կամ [illegible] գրակալներ։ Աթոռակներ և թիկնաթոռ աթոռակներ զանազան գիներով, երաժշտութեան պարզ գրութեամբ էթիւտներ.— Պարզ և հնչական չափահարներ.— Երաժշտակալներ, պատուանդաններ, Նոր տեսակ դաշնակի ճրագներ, մետաքսեայ ծածկոցներ դաշնակի վրայի և ստեղնաշարի համար. սիրուն առարկաներ դաշնակներու վրայ հաստատելու համար եւլն. եւլն. դաշնակի ամեն տեսակ պիտոյքներ և մանր նիւթեր. մեծաքանակ և փոքրաքանակ վաճառմամբ։

Յիշեալ դաշնակի վերաբերեալ գործքերն Փարիզի ամենէն համբաւաւոր Միլլէրի վաճառատան մէջ պատրաստուած են։

Դաշնակներ յանձնարարութեամբ, աւելի աժան գնով քան այն դաշնակներ զորս յանձնակատարք բերել կուտան։ 329

[illegible]

ՊԱՅՄԱՆՔ ՎԱՃԱՌՄԱՆ

Գիրքերը կը տրուի Փարիզի գնով

100 ֆրանքէ և աւելի գնման ամեն յանձնարարութեան համար վճարում մը պէտք ըլլայ [illegible]

ՀԻՆԳ ՖՐԱՆՔ

5

Փոխադրութեան ծախքը գնողին վրայ է. Մեզ հետ յարաբերութիւն չունեցող անձերէն կը խնդրուի որ երաշխաւորութիւն մը տան [illegible]

Ա. Տ. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

Ղալաթիա, 10, [illegible] խան, [illegible] 10,
331 38—48

[illegible]

Նշանթաշ, Կ. Պոլիս, 13 Փետր. 1893

Պարոնայք [illegible],

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքերով կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համեմատ ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ [illegible]

ՏՐ. Ս. Ե. ՄԱՎՐՕՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վ. Ն. Սուլթանին

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1828ԻՆ

Դրամագլուխը	Փր. 10,000,000
Պահեստի դրամ	» 6,700,000
Գանձելի ապահովագրին (Բոլէ)	» 63,770,000
1890ի հասոյթք	» 15,000,000
Հրդեհի վնասուց վճարուած	» 160,570,000

ԼԻՒՆԻՕՆ L'UNION

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հաստատեալ ի Փարիզ, իւր կեդրոնավայրն, Պանք փողոց, 15

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ 33

Պ. Պ.

Ա. Տ'ԷՅՇԹԱԼ, երեսփոխան, նախկին վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, Նախագահ Ֆրանսայի Հարաւային Երկաթուղեաց ընկերութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ

Ս. ՄԱԼԷ, Մալէ եղբարց Դրամատունէն, Նախագահ «Բարի-Լիոն-Մէտիթէրրանէ» երկաթուղեաց ընկերութեան, Նախագահ Օսմ. կայս. Պանքայի, ՓՈԽ-ՆԱԽԱԳԱՀ ԻՒՆԻՕՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ։

Թ. ՕՏԷՆ, Նախկին դրամատէր, Նախագահ Վիէյլ Մօնթանեի և Էյրինաքի ածխահանաց ընկերութեան։

Նախագահ Մէլիւզինի Ծովային Ապահովագրական ընկերութեան։

Պ. Պ.

Ս. ՃԷՅՄԸՆ, Հօթինկէր և Ընկ. դրամատան տունէն։

Յ. ՄԻՇՕ, Նախկին Նախագահ Սէնի Առեւտրական Դատարանին, վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, վարիչ Ֆրանսայի Հիւսիսային երկաթուղիին։

Հ. ՄԻՐԱՊՕ, Միրապօ Բաքար, Բիւքարի և Ընկ. դրամատան տունէն։

Ա. ԹԻՒՐՆԷՅՍԸՆ, Լանտի երկաթուղեաց Ընկերութեան վարիչ։

Ա. ՎԷՐՆ, Վէրն և Ընկ. դրամատան տունէն, վարիչ Ֆրանսական պանքայի, տեսուչ Ֆրանսայի Հիւսիսային երկաթուղեաց ընկերութեան, վարիչ Օսմ. պանքային։

ՀՐԴԵՀԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
Պ. Պ. ՇԱՌԼԸ ՌՕՊԷՐ, Նախկին պետական խորհրդական, ՏՆՕՐԷՆ
Պօլ Ժ. ՍԸՌԻԺ, Նախկին ելմտական քննիչ, ՓՈԽ-ՏՆՕՐԷՆ

ԿԵՆԱՑ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
Պ. Պ. ԱԼՊԷՐ ՖՈՅ, Տնօրէն
ԷՕԺԷՆ ԼԸ ՍԷՆ, Փոխ-Տնօրէն

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1829ԻՆ

Դրամագլուխը	Փր. 10,000,000
Պահեստի դրամ.	» 93,8
Կենաց համար վճարուած	» 59,000,000
Ապահովագրեալ գումարը	» 243,580,000

Ընկերութեան դրամատեղը ի Կ. Պոլիս. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Մասնաւոր Տնօրէնն Կ. Պոլսոյ, ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ, Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Զամանտօ Պանքայի դիմաց, Նըրամեան խան, Թիւ 9

ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՓՈՇԻ

ՌՈԺԷԻ

ՀԱՒԱՆԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿ. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԷՆ

ՌՈԺԻ ՓՈՇԻՆ

Կանանց, տղայոց և փափուկ մարդոց

միակ մաքրողականն է

«Այս դեղն իր անհոտ համովը, հզօր միջոց մըն է յաղթելու հիւանդաց մեծ մասին չկամութեան ընդդէմ մաքրողականներու, ո՛չ ծարաւ կը պատճառէ, ո՛չ խիթ։ Եւ կարելի է ըսել թէ ապահովապէս եւ ախորժելի կերպիւ կը ներգործէ։»
(Քաղուած Բրոֆ. ՍՈՒՔԷՅՐԱՆԻ ճառէն)
կարդացեալ Բժշկական Ակադեմիային մէջ։

«Ռոժէի փոշին կրնայ, գրեթէ ամեն պարագայներու մէջ, ուրիշ մաքրողականներու տեղը գործածուիլ։»
(ՓՐՈՖ. ՊՈՒՇԱՐՏԱ)

Ծան.— Ռոժէի հիմարկա փոշին կը ծախուի միայն երկու ծայրերէն չորս գոյներով տպագիր կնքով մը կնքեալ շիշերով։ Քանի որ կեղծիք կը գտնուին, պէտք է մանաւանդ խնդրել որ դեղագործէն որ վաւերական բաղադրութիւն մը տայ։

Կը պատրաստուի Լ. Ֆրէռ տան մէջ, 19, Ժակօբ փողոց, Բարիզ։

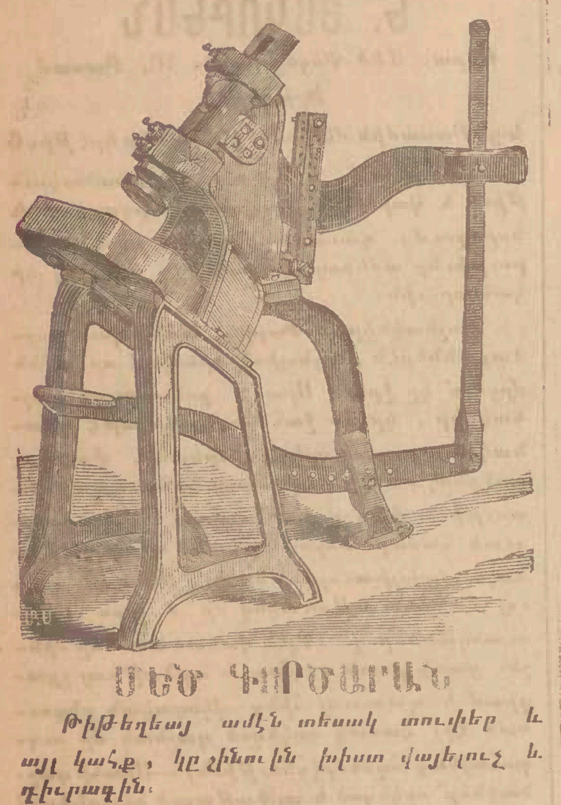

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Թիթեղեայ ամէն տեսակ տուփեր և այլ կահք, կը շինուին խիստ վայելուչ և դիւրագին։

Մեծաքանակ յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։

Պաղճէ-Գաբու, Բասիմ Բաշա խանի դէմը։ 512 11—20

[illegible] ՎԱՐՁՈՒ

Ալէօնի բնակարանն ի Պէյիւքտէրէ (աւստրիական նախկին դեսպանատուն)։ Այս բնակարան կը պարունակէ փայտաշէն մեծ տուն մը քարափին վրայ, Թիւ 30, Թրքական բաղնիք, պարտէզ, պատշգամներ, անտառ, այգեստան, քէօշկ, և վազուն ջուր ընդունարաններով. ամբողջին տարածութիւնն է 70250 քառակուսի կանգուն։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պարոն Է. տը Հիւպշ, ի Բերա, Լինարտի փողոց, Թիւ 28։ 418 23—24

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այսինքն՝ որ անհատն բաղադրութիւն մի է դեղագործութեան, է գտածահամ և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայէն ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապացուցիչ ազդը յաջողութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանց ապացուցմամբ։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անըմբռնելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն [illegible] և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր [illegible] դեղ, և արեան թունաւորութիւն, որոց [illegible] [illegible] ջերմ [illegible], ընդհանուր ջերմ, մաղձային [illegible] և հրատապ անդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ մահացու նիւթերով, կամ բաց [illegible] և [illegible] թունաւոր [illegible], [illegible] չյաջողութեամբ։

[illegible] կը գտնէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ [illegible] անվտանգ և [illegible] է և օգտաւէտ ազդ, միայն թէ տրուած հրահանգի համեմատ գործածուի. Կը ծախուի Մինասեան և Ն եղբարց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 350

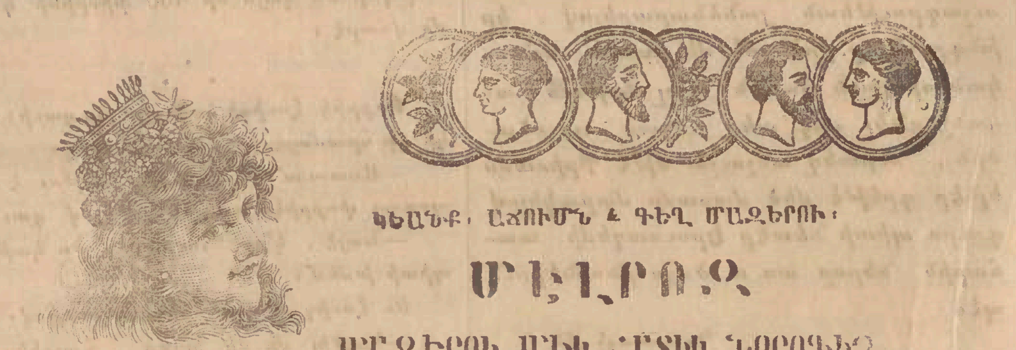

ԿԵԱՆՔ, ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԵՂ ՄԱԶԵՐՈՒ.

ՄԻԿՐՈԲ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԻԱԿ ՀԱՏՈՒԿ ՆՈՐՈԳԻՉ.

[illegible] իրենց առջի [illegible] գոյնին կը դարձունէ ճերմկած կամ գունաթափ [illegible] կը դադրեցունէ անոնց թափիլը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացունէ [illegible] Նոր կեանք, աճում, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ։ [illegible] երկու չափով մեծ շիշերու մէջ։ [illegible] Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). [illegible] Բարիզ ու Նիւ Եորք։

Մեծաքանակ վաճառումն ի Պոլիս Բ. Հ. Բիւլիւքեան եղբարց քով, Եէնի Ճամի փողոց, 18, Պոլիս և [illegible], Ղալաթիա, փոքրաքանակ վաճառումն Բ. Հ. Բիւլիւքեան եղբարց քով, Պոլսոյ կամուրջին գլուխը, 17, եւ Բերայի Մեծ Փողոցը, 158, Քանծիւք, Բրիտանական դեղարանը և Իզմիր, [illegible], Մեծ Փողոց Բերա, 433։

ՔԻՐԽՆԸՐ ԵՒ ԸՆԿ. ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ

ԼԱՅՓՑԻԿ—ՍԵԼԼԸՐ ՀԱՈՒԶԵՆ

Կը շինէ Յատուկ Մասնագիտութեամբ

ՍՂՈՑ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ԵՒ ԳՈՐԾԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ՓԱՅՏ ՏԱՇԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՈՒՂՂԱՁԻԳ ՍՂՈՑ

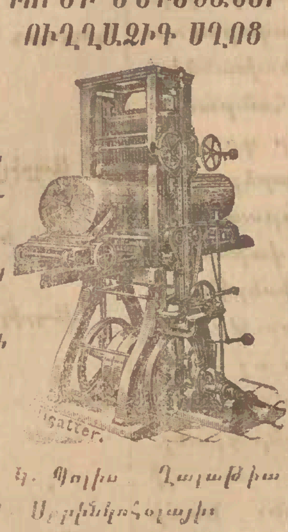

ՇՐՋԱՆԱՁԵՒ ՍՂՈՑ

Մեքենայք ստաղձարանաց համար, կաշկարասիի գործարանք, դրամարկղի գործարանք, սղոց մեքենայք, երկաթուղեաց մեքենայք, և լն. և լն.

Գործարանը 22 000 է աւելի մեքենայ մատակարարած է։

ՓԱՅՏ ՅՂԿԵԼՈՒ ՄԵՔԵՆԱՅ

Ամենաբարձր աստիճաններ և ոսկեյ չքաղրամներ, Անվերս 1885, Բորթօ Ալեկրօ 1881, Թիֆլիս 1891, Մելպուռն 1888, Պերլին 1889։

Աշխարհի ամենէն մեծ գործարանը։

Է [illegible] Քիրխնըր և ընկ. Կ. Պոլիս Ղալաթիա Սելանիկ խան Թիւ 43 [illegible] Ներկայացուցիչ [illegible] Պ. Սերովբէ [illegible] 101

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ՇԹԱՅՆ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐՈՒ

Մարդոց, Տղայոց, Կանանց, Օրիորդաց և փոքրիկ աղջկանց համար

Քարաքէօյի հրապարակը, Թիւ 20, մեծ վաճառակուն Պորսայի և Եէնի Ճամի փողոց, Թիւ 8, Թիւնէլին մօտ։ Աշնան եւ ձմրան եղանակներուն համար մեծաքանակ հանդերձներ բերուած են ՄԱՐԴՈՑ, ՄԱՆՉԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ

Վերջին նորելուկի ձեւերուն այնքան ճոխ և բազմազան մեկ ընտրութեամբ որ զարմանք պիտի առթէ որչափ ընտիր ճաշակի, տեսակի և դիմացկունութեան նոյնչափ ալ հանդերձներու գնոց գերագոյն աժանութեանն կողմէ.

Կանանց, օրիորդաց և փոքր աղջկանց զգեստներու ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՃԻՒՂԸ որք կը պարունակեն մեծաքանակ մանթօներ, բաճկոններ, ճէլըրիններ (ժաքէթեզ) մետաքսեայ աստառով և առանց աստառի, սուգի զգեստներ, ուղեւորութեան մանթօներ, անջրանցիկներ, երկար և կարճ վերկթեր, թաւշապատ և մուշտակաւոր ժաքէթներ, մուշտակաւոր ռոթոնտներ, ինչպէս նաեւ մեծ մթերք օրիորդներու, փոքր աղջիկներու և մանուկներու համար, ամենաընտիր ճաշակով և վայելչութեամբ։

Գիները չափազանց կերպով համեստ են 354

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ

Խիմոֆոսֆիթ կրով և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորթէ ձկան հում իւղէ բոլոր յատկութիւններէն զատ Հիբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճօղաձութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

[illegible] ի Կ. Պոլիս ՀԱՆՐԻՆ ԵՒ ՀԱՌՐԻ

ՍԷՅՏԷԼ ՆԱՈՒՄԱՆ
ՏՐԷԶՏԱ
(Սաքսոնիա)

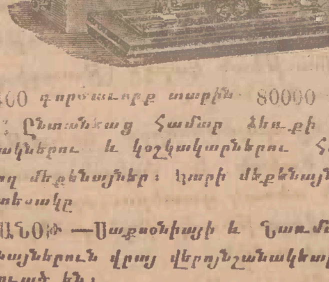

1400 գործաւորք տարին 80000 մեքենայ կը շինեն. Ընտանեաց համար ձեռքի մեքենայներ. Դերձակներու և կօշկակարներու համար ոտքով շարժող մեքենայներ։ Կարի մեքենայներու ամենէն լաւ տեսակը

ԾԱՆՕԹ — Սաքսոնիայի և Նաումանի բուն իսկ մեքենայներուն վրայ վերոյիշեալ [illegible] նկարուած են։

Թուրքիոյ ընդհանուր գործակատար Մ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆԵԱՆ. Պոլիս, Պաղճէ Գաբու, Մէյտանճըք փողոց Թիւ 54 և 56 489 11—26

ԼԱՆԳԱՇԱՅՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ

Հիմնեալ 1852ին

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոս.	3,000,000
91 դկ. 31ին աւանդ տրուած գ.մ.		1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ		1,635,903
Հասոյթ 1891ին		1,851,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայսն, ինչպէս և Նաւերու նաւահանգստին մէջ։

Վնասը տառն առ բագ և խղճամիտ վճարուած։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալութիւն ընկերութեան, 1 և 2 Ինկիլթէ փաշա խան, Ղալաթիա

ՌԻՉԱՐՏ Մ. ՊՈՆՏ
Ներկայացուցիչ
ՊՈՆՏ, ՍԷԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ. 257

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ՍՏԵՓԱՆԱՔԻ Կ. ՊԷԶՄԱՃԵԱՆԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Մերքէզ խան, Վոյվոտա փողոց Թիւ 2

Մեր դրամատունը կ'ընդունի առեւտրական կամ սեղանաւորական ամեն ձեռնարկ ի մայրաքաղաք եւ օտար երկիրներ, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով բաժնեթուղթի վրայ փոխառութիւնք գանձմունք աստ և յօտար երկիրս, վճարում տոկոսի կտրոններու եւ պանքտոմներու, ի հրաման տոմսեր կը յանձնէ մեծ և փոքր Յունաստանի, Իտալիոյ եւ Թուրքիոյ վրայ։ Եւրոպական տէրութիւններէն երաշխաւորեալ վիճակահանութիւններու պարտաթուղթեր թէ կանխիկ թէ ամսական 20էն 100 ղրշ. վճարումներով եւ ամեն դիւրութիւնք յաճախ ըդաց վիճակահանութեանց եւ շահերու գանձման քոնթրոլին։ Ի ստորեւ նշանակեալ պարտաթուղթերէն ամեն գնող առաջին վճարումէն տէր կ'ըլլայ պարտաթուղթին՝ պաշտօնագրով մը որուն կը միանայ պարտաթուղթին թիւը կրող նամակ մը և այդ թուականէն իրաւունք կունենայ ամեն վիճակահանութեան, և թիւն ելնելուն պէս իրաւունք ունի իր շահած գումարին ամբողջական վճարման։ Գնուած բաժնեթուղթին տոկոսները գնողին կը վերաբերին առաջին վճարումէն իսկ։ Աւելորդ է պարզել բոլոր առաւելութիւնն որ յառաջ կուգայ պարտաթուղթեր գնելու այս միջոցէն այն անձանց համար որք ամիսը փոքր դրամներ ունին տրամադրելի։ Եւ որք օգտակարապէս և երաշխաւորութեամբ կարող են ի կիր առնել իրենց փոքր խնայողութիւնները՝ յոյս ունենալով հարստութիւն չինել առանց զոհողութեան։ Միակ միջոց կարենալով ամիսը 20էն 100 ղրուշ տրամադրելի ընել պարտաթուղթերու գնման համար, առանց վնասու, նոյն իսկ եթէ բախտը նպաստաւոր չըլլայ ժամանակէ մը ետք կը տիրացուի տոկոս բերող պարտաթուղթի մը, 200էն 500 Փր.ի դրամագլխոյ մը։

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵ	Տարեկան վիճակ-ահանութեանց թիւը	Մեծ թիւերուն գումարը	քուբոնին տարեկան վճարումը	387
Յունաստանի Ազգ. Պանքան 4 %	3	Թիւ 27, Փր. 300,000	Փր. 16	ղրշ. 100
Քրէտիթ Ֆոնսիէ տը Ֆրանս 3 %	6	,, 591, ,, 1,060,000	,, 15	,, 100
Անրւէօն քօմիւնալ Փարիզի 3 %	4	,, 352, ,, 1,500,000	,, 12	,, 100
Քաէտի Ֆօն. բէ Եգիպտական 3 %	12	,, 312, ,, 1,500,000	,, 7.50	,, 50
Քրէտիթ Ֆոնսիէ տը Ֆրանս անտոկոս	2	,, 444, ,, 314,000	,, 7.5	,, 20
Անրւէօն Քօմիւնալ Պրուսէլ քաղաքին	6	,, 141, ,, 295,000	,, 2.50	,, 20
Թրք. պարտաթուղթ անտոկոս	6	,, 300, ,, 3,600,000	,, ...	,, 20

ՎԻՏԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ
ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, ծերերը, կանայք, տկարակազմ տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջըղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

TRIPLEX IN UNUM: SANITAS
VIANDE
QUINA
PHOSPHATES

ՔԻՆԱՅՈՎ
ՄՍՈՎ ՀԻՒԹ
ՖՈՍՖԱՏ

ՎԻՏԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, [illegible], Թոքախտի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, [illegible], թուլութեան, [illegible], Ջղային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կերպիւ անծանօթ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻՏԱԼ, Վիքթօր Հիւկօ փողոց 14—ԼԻՈՆ 438

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕԿԻՒՍԹ ՊԱՏԷԿԱ Ղալաթիա, Մումխանէ, Թիւ 26։ Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՀԱՃԻ ՊԱՊԱ

Պահճէ Քափու, Էօմէր Էֆէնտի խան

Այս մթերանոց Եւրոպայէն իրեն յատուկ գործարանէն ամեն տարի եղանակին համաձայն նորաձեւ և աժան պատրաստ հագուստներ բերել կուտայ չափահաս մարդոց, պատանիներու և փոքր տղայոց համար։ Այս տարի եւս ձեւաւոր և լաւ կերպաս պատրաստ հագուստներ բերել տուած է։ Սոյն մթերանոցը գնողներն ըստ առաջ ոյն ամեն կերպիւ գոհ պիտի մնան։ 505 22—26

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն։ Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Րօօյեալ Վինտզօրի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափիլն եայլն։ Այս դեղ, որուն տէրը չքադրամի արժանացած է, Մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վէլժինէի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Րօօյեալ Վինտզօրի ծախուած տեղերը։

ՌՈՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ
ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՕՌՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՕՆՏՕՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ [illegible] Անգլ. ոսկի 4.000.000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35.000.000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարումները ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ԶԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըք սոքաք, Ուիթալ Խան։ 140

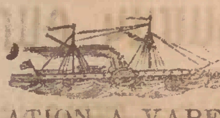

COMP' RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԻԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

5/17 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 9ին յետ միջօրէի։
6/18 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի [illegible] ժամ 4ին յետ միջօրէի. Պիրէոսի ճամբով,
7/19 [illegible] ուղղակի, [illegible] ժամ [illegible]
7/19 [illegible] ժամը 11ին։
/20 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 9ին յետ միջօրէի։

Ծան.— Ապրիլ 6/18, [illegible] 2

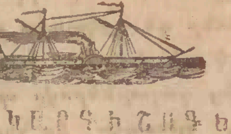

[illegible]

[illegible]	Թիւ	[illegible]	Թիւ	[illegible]	Թիւ
[illegible]	2000	[illegible]	1600	[illegible]	3200
[illegible]	3000	[illegible]	5500	[illegible]	1700
[illegible]	5500	[illegible]	2200	[illegible]	1500
[illegible]	2300	[illegible]	1800	[illegible]	1000
[illegible]	5000	[illegible]	2200	[illegible]	2800
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	4000
[illegible]	2200	[illegible]	3000	[illegible]	3200
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1000	[illegible]	2000
[illegible]	3900	[illegible]	1200	[illegible]	2500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	2200	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3100	[illegible]	2000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2000	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2000
[illegible]	2700	[illegible]	2200	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	1500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1500	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3500	[illegible]	2000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2500	[illegible]	1500	[illegible]	2900
[illegible]	2500	[illegible]	[illegible]	[illegible]	300
[illegible]	4800	[illegible]	6500	[illegible]	5000
[illegible]	2100	[illegible]	2000	[illegible]	5000
[illegible]	2600	[illegible]	3100	[illegible]	2600
[illegible]	3000	[illegible]	3000	[illegible]	1000
[illegible]	1200	[illegible]	3000	[illegible]	200
[illegible]	2600	[illegible]	5000	[illegible]	200
[illegible]	800	[illegible]	4500	[illegible]	140
[illegible]	700	[illegible]	2000	[illegible]	120

[illegible] 9000
[illegible] 8000
[illegible] 5100

[illegible]

Թիւ 17 18, [illegible] 293

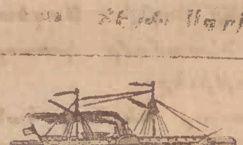

[illegible]
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
[illegible]

[illegible]	Թիւ	[illegible]	Թիւ
[illegible]	4200	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	700

«Բերա» շոգենաւը, ապրիլի դէպի 14ին (Հ. Տ. Լիվրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ. Ուիթալ խան
ՃԻՕՐՃ ՄՈՌ և ԸՆԿ.
292 [illegible]

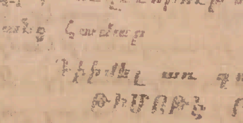

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԷՅԼԵԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

«Մինկրէլի» շոգենաւը, ապրիլ 25ին Մարսիլիա պիտի ուղեւորի իրիկուան ժամ 5ին։

[illegible] Լիոն-Միջերկրեայ երկաթուղեաւ ուղեւորութիւն [illegible]
Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 173

[illegible]

Դիմել առ գործակալս
ԹՈՄՊՕՆ [illegible]
477 [illegible]

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ